

JAMHUURIYADA SOMALILAND
GOLAHA WAKIILADA

**XEERKA KALA XADEYNTA NIDAAMKA
XUKUUMADA IYO HAY'ADDAHA MADAXA
BANAAN**

(XEER Lr. 71/2015)

JANUARY2016

REPUBLIC OF

SOMALILAND

THE PRESIDENT

REF. JSL/M/WM/249-3815/022016

DATE 08/02/16

XEER MADAXWEYNE No: 0593/022016

**Dhaqan-galka Xeerka Kala Xadaynta Nidaamka
Xukuumadda iyo Hay'adaha Madaxa Bannaan
Xeer Lr. 71/2015**

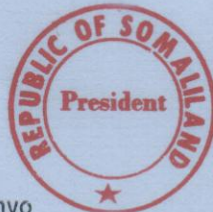
Madaxweynaha Jamhuuriyadda Somaliland

Markuu Arkay: Qodobka 90aad ee Dastuurka Jamhuuriyadda Somaliland;
Markuu Arkay: Qodobka 75aad ee Dastuurka Jamhuuriyadda Somaliland;
Markuu Arkay: Go'aanka Golaha Wakiillada Go'aan Lr. GW/G/KF-29/676/2016 ee ku taariikhaysan 21/01/2016 ee ay ku ansixiyeen Xeerka Kala Xadaynta Nidaamka Xukuumadda iyo Hay'adaha Madaxa Bannaan Xeer Lr. 71/2015

Wuxuu soo saaray

Xeerkan oo lagu baahinayo Dhaqan-galka Xeerka Kala Xadaynta Nidaamka Xukuumadda iyo Hay'adaha Madaxa Bannaan ee Jamhuuriyadda Somaliland Xeer Lr. 71/2015.

Allaa Mahad Leh,

Aume
Axmed Maxamed Silanyo
Madaxweynaha Jamhuuriyadda Somaliland

RL:101
RECEIVED
HHS
09/02/2016

**Ujeedo: Go'aanka Ansixinta Xeerka kala xadaynta Nidaamka
Xukuumada iyo Hay'addaha Madaxa Bannaan**

(XEER Lr. 71/2015)

Markuu arkay:-	Qodobada 37 ^{aad} iyo 80 ^{aad} ee Dastuurka JSL
Markuu arkay:-	In dalku u baahan yahay xeer muujinaya qaab dhismeedka hay'addaha Xukuumadda dhexe iyo wadabn shaqayntooda.
Markuu arkay:-	Baahida wayn ee loo qabo xeer kala xadeeya awooddaha Hay'addaha Xukuumadda dhexe oo Xukuumadda u haya xil balaadhan.
Markuu arkay:-	In aanu jirin xeer si balaadhan u kala saara awooddaha, xilka iyo waajibaadka madaxda hay'addaha.
Markuu arkay:-	In waaxda fulinta oo ah waax balaadhan aanay lahayn Xeer lagu nidaamiyo.
Markuu si dhow u dersay:-	Dastuurka iyo shuruucda dalka.
Markuu la tashaday:-	Aqoon yahanka iyo waxgaradka islamarkaana qaaday daraasad, sal balaadhan oo ku saabsan Shaqada hay'addaha Xukuumadda.

Markuu garawsaday:-

In loo baahan yahay xeer lagu aasaaso hay'addaha Xukuumadda dhexe si loo xoojiyo isku xukunka sharciga, maamul wanaaga, dimoqraadiyada, wada-tashiga, hufnaanta iyo shaqo wanaaga.

Markuu garwaaqsaday:-

In si wayn loogu baahan yahay xeer lagu asteeyo mabaadida guud ee hagaya hay'addaha Xukuumadda

Markuu Arkay:-

go'aanka ansixinta xeer **Lr 71/2015** ee golaha wakiiladu u gudbiyeen Golaha Guurtida kuna taariikhaysnaa **29/09/2015**

Markuu arkay :-

Go'aanka Ansixinta Xeer **Lr 71/2015** ee golaha Guurtida SI kuna taariikhaysan **03/01/2016**

Markuu Arkay:-

In Golaha Guuritida Wax ka Badal iyo Kaabis ku samaynin kuna ansixiyeen cod Dhan afar iyo sodon cod **(34)** xeerka Kala xadaynta Nidaamka Xukuumada Iyo Hay'addaha Madaxa Banaan Xeer **Lr 71/2015** kuna Ansixiyeen sidii Golaha Wakiiladu ugu gudbiyeen

WUXUU

Golaha Wakiiladu halkan ugu soo gudbinayaa Madaxweynaha Ansixinta Xeerka kala- Xadaynta Nidaamka Xukuumada iyo Hay'addaha Madaxa Banaan **Xeer Lr. 71/2015** si uu uga guto Waajibaadkiisa Dastuuriga ah.

ALLAA MAHAD LEH

C/risaag Siciid Ayaanle
Xoghayaha Guud ee Golaha Wakiilada JS

Baashe Maxamed Faarax
Gud Ku-xigeenka 1aad ee Golaha Wakiilada JSL.

Jamhuuriyadda Somaliland

Golaha Wakiiladu

- Markuuarkay:-** Qodobada 37^{aad} iyo 80^{aad} ee Dastuurka JSL
- Markuuarkay:-** In dalku u baahanyahay xeermuujinaya qaab-dhismeedka hay'addaha Xukuumadda dhexeiyo wadashaqayntooda.
- Markuuarkay:-** Baahida wayn eeloo qabo xeer kalaxadeeya awooddaha Hay'addaha Xukuumadda dhexe oo Xukuumadda hayaxilbalaadhan.
- Markuuarkay:-** In aanu jirin xeer si balaadhan u kala saara awooddaha, xilkaiyo waajibaadka madaxda hay'addaha.
- Markuuarkay:-** In waaxda fulinta oo ah waax balaadhanaanaylahayn Xeer lagu nidaamiyo.
- Markuusi dhowu dersay:-** Dastuurkaiyo shuruucda dalka.
- Markuula tashaday:-** Aqoonyahankaiyo waxgaradka isla markaana qaaday daraasad, sal balaadhan oo ku saabsan Shaqada hay'addaha Xukuumadda.
- Markuugarawsaday:-** In loo baahanyahay xeer lagu aasaasohay'addaha Xukuumadda dhexesi loo xoojiyo isku xukunka sharciga, maamulwanaaga, dimoqraadiyada, wada-tashiga, hufnaanta iyo shaqo wanaaga.
- Markuugarwaaqsaday :-** In siwayn loogu baahanyahay xeer lagu asteeyomabaadida guud ee hagaya hay'addaha Xukuumadda

Wuxuu halkan ku soo saaray:

Xeerka NidaamkaXukuumadda
XeerLr.71/2015

OAYBTA KOWAAD
MABAADIDA GUUD

Qodobka 1^{aad}
Magaca Xeerka

Xeerkan waxalooguyeedhayaa **Xeerka Nidaamka Xukuumadda iyo Hay'addaha Madax Banaan** Xeer Lr. 71/2015

Qodobka 2^{aad}
Dabbaqaada Xeerka

Xeerkan Waxa lagu dabbaqayaa Xukuumadda, Hay'addaheeda, Wakaaladdaheeda, Shirkadaha ay leedahay ama wax ku leedahay iyo Waaxahala xidhiidha Xukuumadda.

Qodobka 3^{aad}
Eraybixin

Markaan Xeerku si kaleu sheegin, ereyadan waxa loola jeedaa: -

<u>Xukuumad:-</u>	Waxalooga jeedaa Waaxda Fulinta oo kakooban, Madaxwayne, Madaxwayne Ku-xigeen iyo Golaha Wasiirada
<u>Hay'addaha Xukumada:-</u>	Iyada oo lagaduulayo Qodobka 113 ^{aad} ee dastuurka, hay'addaha Waxa loola jeedaa Guddiyada (komishanada), Xafiisyada iyomu'asasad kasta oo kale oo fulineed oo aan ahayn Golaha Wasiirrada, Wakaaladdaha, Shirkadaha iyo Mashaariicda.
<u>Wasaaradda:-</u>	Waxaalooga jeedaamid kamida Hay'addaha Xukuumadeed oo uu madax kayahay Wasiir, isla markaana loo aasaasay si waafaqsan Xeerka.
<u>Awooda soo saarista amariyo go'aamo:-</u>	Waxa loola jeedaa awoodda sarkaal sare u leeyahay inuu soo saaro amaro iyo go'aamo sharciga awood u siiyay soo saaristeeda.
<u>Shirkadaha Xukuumaddu leedahay:-</u>	Shirkadda ganacsi ee Xukuumaddu leedahay saamiga ugu badan.
<u>Bahda Caddaaladda:-</u>	Hay'adaha Garsoorka, Wasaaradda Caddaaladda, Mihnadlaha aasha Sharciga iyo Hay'adaha kale ee Xeer ku daro.
<u>Laamaha Xukuumada:-</u>	Waxaa loo jeedaa qaybaha Xukuumada sida hay'addaha, wasaaradaha, shirkadaha, komishanada, wakaaladaha iyo shirkadaha.

Qodobka 4^{aad}
Ujeedada Xeerka

Ujeedada Xeerkani waa:

1. Dejinta sharci saldhig u ah aasaasidda hay'addaha Xukuumadda dhexe.
2. Xaddidaad xilka, waajibaadka, awooddahiyo shaqada hay'addaha Xukuumadda dhexe
3. Kala xadaynta hawlaha iyo xilalka laamaha Xukuumadda dhexe iyo isku xidhkooda.
4. In la gaadho tayayndhamaystiran oo laxidhiidha guud ahaan waxqabadka xukuumadda.
5. In la xaqiijiyo habsamiu socodka adeegyada bulshada.
6. In si cad loo iftiimiyo, lanadhaqan geliyo, xadkay dhexeey xilalka ama muliyo siyaasadeed ee hoga, gaadhsiisana adeegyada aasaasiga ah qaybaheed kala duwan ee bulshada.

Qodobka 5^{aad}
Mabaadi'da Xeerka

Mabaadi'da hogaaysa xeerku waa:

1. In shareecadda islaam kusalu tahay xeerarka Somaliland.
2. In Somaliland tahay dal dimuqraaddi ah.
3. In kasokow la ahaay dadku leeyahay Dawladnimada, dhammaan Hay'addaha Xukuumadda iyo agoodadka kawaakiil ah fulinayaan awoodda Xukuumadda si Xeerarka waafaqsan.
4. In xiraamka xuquuq dadka iyo sharafta ruux walba.
5. In shacabku leeyahay awoodda.
6. In Dawladda ha hoose leeyihiin maamul hoosaad ku xadaysan Deegaan.
7. In qaab-dhismeedka maamul ee Dalku u qaybsamo, Gobolo, Degmooyin, tuulooyin, qaab-dhismeedka xukuumadda iyo qaybsamo Wasaaraddo, Hay'ado, wakaalado, shirkado Xukuumaddu leedahay ama wax ku leedahay.
8. Xaqshacabka iyo ururadama telaa leeyihiin kaqayb qaadashada qaabaynta siyaasadda, dhaqaalaha iyo arimaha bulshada, iyada oo Xukuumaddu hirgelinayso Xeerar iyo hanaan ay kagatalo bixin karaan go'aan qaadashada ama maynaya noloshooda iyo aayahooda.
9. Dhismaha Xukuumaddu waxuu u jiraa Dhawridda nafta, maalka iyo sharafta dadka, iyada oo loogu adeegayosi siman oo aan kala doorasho lahayn.
10. In Xeerarka Dalku ku saleysnaadaan Dastuurka Dalka.

Qodobka 6^{aad}
Xilka adeega Xafiis Xukuumadeed

Xafiis Xukuumadeed, wuxuu u aasaasanyahay adeegadanta guud, mas'uul iyo shaqaale Xukuumadeedoo kastaanawaxaa ku waajib ah, in ayu gutaan xilkooda oo ugu shaqeeyaan dalka iyo dadkasi ayku dheehantahay xilkasnimo, daacadnimo, sharaf, karti, hufnaan iyo sinaan.

Qodobka 7^{aad}
Shaambadaha

1. Shaambadda Dawladda waxa lagu dhufanaya qoraalada uu saxeexo Madaxwaynuhu, waxayna oolaysaa Xafiiska Madaxwaynaha.
2. Wasaaradaha, Hay'addahakaladuwanee Xukuumadda, wakaaladaha iyo shirkaduhu waxayyeelanayaan shaambado ugaar ah sida ayu ekanayaan waxaa go'aankeeda leh wasiirka ama masuulka Hay'adda.
3. Wasaaradaha, Hay'addahakaladuwanee Xukuumadda, wakaaladaha iyo shirkaduhu waxayyeelanaysaahalshaambad keliyaa lagu haynayo xafiiska xusuus dhawrka ee hay'adda/Wasaaradda/wakaaladda hadbasiday tahay.

Qodobka 8^{aad}
Fasiraada Xeerarka Iyo Qoraalada Rasmiga ah

1. Fasiraadda xeerarkaiyo qoraalada rasmiga ah waxaa aasaas u ah nuqulka soomaaliga ah, waxaanaloo raacayaafasiraadoodasi waafaqsan shareecadda Islaamka, dastuurkaiyo shuruucdalka.
2. Haddii isqabad sharci ka yimaado fasiraada xeerkan waxaa fashiraysa Maxakada Sare ee Dastuuriga ah.

Qodobka 9^{aad}
Maalmaha u Gaarah Munaasabad

Madaxweynuhu wuxuu astayn karaa munaasabad maalinu gaarah.

Qodobka 10^{aad}
Tirsiga Mudooyinka

Tirsigataariikheed waxa alagaraacayaatan islaamiga ah ee Hijriyada iyo tan miilaadiyada oo u kakooban:

1. Sannad oo kakooban labaiyo toban bilood.
2. Bil oo ka kooban sodon maalmood hadaan laraacin tusataariikheed oo tilmaamay wax kaduwan tirada.
3. Todobaad oo kakooban todoba maalmood.

4. Saacad oo kakooban lixdan miridh.
5. Miridhka oo kakooban lixdan il-bidhiqsi.

Qodobka 11^{aad}
Halbeegyada Cabbiraada

HalbeeggaCabbiraadaa rasmiga ah eedalka kadhaqangalkaahi waa, mile, kilomitir, mitir, mitir labajibaaran, mitir sadexjibaaran, garaam, kilogaraam, litre, Gallan, tonne, waar iyo litir, degree, hector iyo saacadaha.

OAYBTA LABAAD
XUKUUMADDA

Qodobka 12^{aad}
Xukuumadda

1. Nidaamka Dawladeed ee dalku waa mid uqaybsan saddex Waaxood oo kala ahWaaxdaXeer-dejinta (Baarlammaan), WaaxdaGarsoorkaiyo WaaxdaFulinta.
2. WaaxdaFulinta oo sidoo kale looyaqaan Xukuumadda,waxaykakoobantahay, Madaxwayne, Madaxwayne-xigeen iyo Golaha Wasiirrada.
3. Awooddawaaxdafulintanawaxaakamas’uul ah Madaxweynaha.
4. Dalku wuxuu leeyahayMadaxweyneku xigeen,kaas oo Madaxweynahakala mid ah mudadaxilka,habkadoorashadaiyo xaaladahabanaanshiyahajagada Madaxweynaha.
5. Madaxwaynahaiyo Madaxwayne-ku-xigeenkunaisku hal mar dalka Kama maqnaan karaan.

Qodobka 13^{aad}
Madaxwaynaha

1. MadaxwaynuhuwaamadaxaDawladdaiyo Xukuumadda, waana astaanta midnimadamuwaadiniina JamhuuriyaddaSomaliland.
2. Iyadaoo aan waxbaloohimayn xilka, waajibaadkaiyoawooddahadastuuriga ah eeMadaxwaynahaiyo kuwaaydhigeen xeerarkakale eedalku, Madaxwaynaha Somaliland wuxuu leeyahay awooddahaku dhigan qodobadasoo socda.

Qodobka 14^{aad}
AwooddaSoo SaariddaAmarro iyoGo’aamo

Madaxwaynuhuwuxu soo saari karaaamarada, xeerarkaiyo wareegtooyinkasoo socda:

1. **XeerMadaxweyne** oo ah xeerarkadastuurku amauu xeer u igmaday (xilsaaray) soo saaristooda.
2. **Amarmaamuloo** ah amaradamaamuleeMadaxweynahaeela xidhiidha talaabooyinka uu hawlgaal gaar ah kuamrayo.

3. **Wareegtomaamul** (memorandum circulars)Talaabooyinka Madaxwaynaha ee la xidhiidha arimahamaamulkagudahay'addahaXukuumadda, kuwaasoo madaxwaynahaula muuqata in lagu boorriyo dhammaan ama qayb kamid ah hay'addahaXukuumaddawaxalagu soo saarayaaWareegtomaamul.
4. **Amarro Ciidan:** oo ah amarradaMadaxwaynuhusoo saaro isagaooh hogaamiyaha ciidamada.

Qodobka 15^{aad} **Awooddaha Magacaabista**

Madaxweynuhuwuxuu uadeegsanayaaawooddamagacaabistasaraakiishasareee Xukuumaddasida uu jideeyeydastuurku iyo xeerarkakale eedalku.

Qodobka 16^{aad} **Magacaabista XubnahaGolaha Wasiirrada**

Madaxweynuhuwuxuu bilawgamudadaxilkiisa magacaabayaaxubnahaGolahiisa Wasiirradaisagao u gudbinayaGolahaWakiilada si ay u ansixiyaan,

Qodobka 17^{aad} **Magacaabista KuMeelgaadhka ah**

1. Markamasuulkii xilka hayey,sababocaafimaaddarteed ku maqnaadoama si kalebaxilkau gudankarriwaayeyama jagadu bannaanaatay, Madaxweynuhu wuxuu si ku meelgaadh ah u magacaabi karaasarkaal Xukuumadeed ama qof kasta oo ku munaasib ah.
2. Qofkaxilkaloo magacaabaywuxuu xaq uyeelanayaamushahar markaaanu markiihorebaahayn shaqaale Xukuumadeedamamas'uul sare, hadduu ahaase shaqaaleama mas'uul wuxuuyeelanayaaguno xileed, waxaanaxeer Madaxwayneloogu samaynayaakab.
3. Muddadamagacaabistakumeel gaadhnimadusinabauma dhaafi kartosaddex Bilood.

Qodobka 18^{aad} **Awooddaha XadayntaShaqada Xukuumadda**

Madaxweynuhu isagaoosticmaalayaawoodihiisaxeereed wuxuuu qoondeyanayaa Xukuumaddaiyo laameheedashaqooyinka, waxaanahagaya arimahan soosocda:

1. Muhiimaddashaqadu u leedahayXukuumadda, sidalaysugu xidhayo iyadaoo la tixgelinayo Nooceeda.
2. Baahida loo qabo kahortagga, habac-sanaantaiyokala-daadsanaanta ku timaadaashaqadaiyohay'addahaXukuumadda.
3. Kahortagidda is-dul-fuulkaxilkaiyo waajibaadkaHaya'ddaha xukuumada.
4. Xaqiijinta in xilalka laysuraacyeyhab la maamulikaro ooku dhisan xajmiga (culayskaama baaxadda)hawsha.

Qodobka 19^{aad}
Awooddaha Madaxwayne-Ku-xigeenka

Madaxweyne-ku-xigeenka JSLwaaGudoomiyeku xigeenkaGolahaWasiirradawuxuuna u xilsaaranyahay: -

1. Ku-simidda xilka Madaxweynahamarkauu Madaxweynuhu maqanyahayama uu buko.
2. GudashadahawlahauuMadaxweynuhu u igmado.
3. QabashadaxilkaMadaxweynenimo markaayjagadu bannaanaato siwaafaqsan dastuurka.

Qodobka 20^{aad}
Golaha
Wasiirrada

1. GolahaWasiiradu waxayMadaxweynahakakaalmaynayaanfulintaxilkiisa iyagao wadajir u go'aamin doonasiyaasaddaguud, qorshayaashaiyo barnaamijyadaXukuumadda.
2. XubnahaGolahaWasiirradawaxaakareeban shaqokale oo kabaxsan tan Xukuumadda.
3. Xubin kasta oo katirsanGolahaWasiirradawuxuuu xilsaaranyahayin uu guto Mas'uuliyadda madaxwaynuhu u igmadayisagookaduulaya Dastuurka Qaranka,xeerarka dalka, Siyaasadda Xukuumaddaiyotilmaamaha Madaxweynaha iyo DastuurkaQaranka.
4. QofnaloomaMagacaabikaro xubin golahaWasiirradamarka aanu buuxin shuruudahaku xidhan xubnahaloo dooranayo Golahawakiilada.
5. Waxa loo xilsaari karaa hal wasaarad ama in ka badan.
6. Lamaxidhikaro xubin katirsan GolahaWasiirrada markaaan lagu qaban isagoo farahakula jiradembiciqaabtiisu gaadhayso saddex sano amaaanu Madaxweynuhu kaqaadin dhowrsanaanta, isagao ku qancaysoo jeedin uu u soo bandhigayXeer ilaaliyahaGuud.

Qodobka 21^{aad}
Wasiirrada

Wasiiradu waxaayu xilsaaranyihiin dejinta siyaasadda, meelmarintaxilgudashadaiyo waajibaadka Wasaaraddahooda, hagidooda, metelaadoodaiyo kormeeriddaAgaasinka Guud eeWasaaradda.

Qodobka 22^{aad}
Xilka, Waajibaadka iyo Awoodaha Wasiirka

Isaga oo wasaaradiisa uga wakiil ah Madaxweynaha Xilka iyo waajibaadka Wasiirku waa:

- B) Xilka iyo Waajibaadka Wasiirka
 - i. Hogaamiyaha guud ee siyaasadda lagu hogaaminayo wasaaradda.
 - ii. Isku xidhka Wasaaradda iyo hay'addaha kale ee Xukuumadda

- iii. Kala talinta Madaxweynaha soo saarida amarada fulinta, xeer hoosaadyada, ogaysiisyada iyo arimaha kale ee madaxweynahu xeer u xilsaaray ee la xidhiidha arimo hoos-yimaada Wasaaraddiisa.
- iv. Dejinta siyaasadda iyo halbeegyada xilgudashada Wasaaradda isaga oo ka duulaya siyaasadda guud ee xukuumadda u dejisan, kuna salaysan ka midho dhallinta qorshaha horumarineed ee saamaynaya dhinacyadda maamulka iyo maaraynta guud, hiigsashada horumarin dhaqaale salbalaadhan, hagaajinta addeegyada bulshada ee daruuriga ah, horumarinta xidhiidhadda caalamiga ah, iyo suggidda, adkaynta midnimadda ummadda ee ku wajahan jiritaanka Dawladnimada somaliland ee u dejisan xisbiga Xukuumadda ee soo saaray Madaxweynaha.
- v. Dejinta qawaacida (Nidaamka) lagama maarmaanka u ah xilgudashadooda oo ay ka mid yihiin fulinta siyaasadda iyo ujeedooyinka Wasaaradda, qorshaha iyo maamul wanaagga.
- vi. Hagidda iyo ku hubinta maamulka Wasaaradda la jaanqaadka siyaasadda guud ee Xukuumadda ee ku wajahan himilooyinka loo dejiyey Wasaaradda.
- vii. Hirgelinta xeerarka la xidhiidha xilka Wasaaradda,
- viii. Isticmaalka awooddaha Wasaaraddu ku leedahay hay'addaha, wakaaladdaha iyo shirkadaha Wasaaradda hoos yimaada si waafaqsan xeerka.
- ix. Gudashada xil kasta oo xeer u jideeyay.
- x. Dejinta hab iyo hannaan si xilli-le ah loogu qiimaynayo xil gudashada Wasaaradda, kaas oo uu sannad kiiba mar Madaxweynaha hor dhigayo.
- xi. U gudbinta ku talo galka Miisaaniyadda Wasaaraddiisa Madaxweynaha isaga oo u marinaya Wasaaradda maaliyadda ku talo galka kharashka Wasaaradda ee sannad maaliyadeedka dambe isaga oo ka duulaya warbixinada, hay'addaha, wakaaladdaha iyo mas'uuliyiinta hoos yimaada Wasaaradda.
- xii. Saxeexida Waaranada Guud iyo mashaariicda.
- xiii. Magacaabista iyo isku bedelka Agaasime Waaxeedyada markuu la tashado Agaasimaha Guud.
- xiv. Iyada oo ay ka reeban tahay soo saarista amaro xanbaar-san ciqaabo hadaan xeer awood u siin, wuxuu soo saari karaa

C) Awoodaha Wasiirka; awoodaha Wasiirku waa; -

- i. In uu u igman karo qayb ka mid ah xilkiisa Saraakiisha ama Hawl-wadeenada hoos yimaada si Xeerka waafaqsan.
- ii. Iyada oo ay ka reeban tahay soo saarista amaro xambaarsan ciqaab, hadaan xeer awood u siin, wuxuu soo saari karaa: -
 - b. Wareegto wasiir: oo ah qoraalo rasmi ah oo wasiiradu ku dhaqangelayaan siyaasadda xukuumadda, isla markaana lagu tayaynayo shaqada iyo xil-gudashada.
 - t. Amarro wasiir: oo ah qoraalo rasmiya oo si gaara loogu socodsiiyey cid gaar ah, isla markaana la xidhiidha arin khaas ah.
- iii. Wasiirku wuxuu ku leeyahay hay'addaha, wakaaladdaha ama shirkadaha hoos yimaadda kormeer taas oo ay hagayaan. -

- b. Dhiirigelin iyo kor u qaaddid la xidhiidha xilkooda, iyada oo la siinayo fursad intaan wasiirku isticmaalin awoodiisa.
 - t. Iyada oo aan waxba loo dhimayn awooddaha, khibrada aqooneed ee Xeerku siiyey hay'addaha kale ee Xukuumadda waxaa kormeerka loo raacayaa sida xeerku dhigay.
 - j. Iyada oo aan waxba loo dhimayn kaalinta Wasaaraddu ku leedahay hay'addaha, wakaladaha ama shirkadaha, hadana awoodda Wasaaradda waxaa loo raacayaa si waafaqsan xeerkan.
- iv. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 23^{aad}

Awooddaha iyo Waajibaadka Wasiiru-Dawlaha

Xilka iyo Waajibaadka Wasiiru-dawlaha:

- 1) In uu kamadax noqdo Waaxdaama qaybta Wasiirku u xilsaaro eemuhiimkau ah isku xidhka arrimahasiyaasadda guud eewadashaqayntahay'addaha' Wasaaraddaha, iyo laamahakale eedowladdasi waafaqsan higsashadda qorshashahaguudeexukuumadda.
- 2) Inuu ka caawiyo, kalanatalliyowasiirkafulintaiyomeel marintahawlaha Wasaaraddaiyo himilooyinkeeda.
- 3) In uu kagacansiiyowasiirkahawlkastao la xidhiidha hawlahaWasaaraddasi ayu muuqato inWasaaraddu cagta ku hayso himilooyinkahorumarineedeeloo igmadday.
- 4) In uu si ku meelgaadhahu fuliyo xilkawasiirkamarkauu maqanyahayama gudankarri waayo xilkiisa, amajagadu banaanaato hadaan si kalexeer u jideyn.
- 5) Markaayjiraan in ka badan hal wasiiru dawle, hadaan Madaxweynuhu midkood si gaaraugu xilsaarin xilka Wasaaradda, wuxuu wasiirku midkood u sii xilsaari karaasii wadida hawsha Wasaaradda, markuu maqanyahay.
- 6) Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 24^{aad}

Xilka iyo WaajibaadkaWasiir Ku-Xigeenka

Wasiirk kuxigeenku wuxuu:

1. Leeyahayxilkaiyo waajibaadkawasiiru-dawlahaamarkaaan Wasaaraddu lahayn wasiiru dawle.
2. Ka caawiyowasiirkahawlahaiyo shaqada Wasaaradda.

3. In uu qabtowixiiuu u xilsaaro Wasiirku.
4. In uu kamadaxnoqon karo qayb amawaax markawasiirku uigmado.
5. In uu qabtaahawshii kaleeewasiirku uigmado.
6. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 25^{aad}
Xilka iyo Waajibaadka Agaasimaha Guud

Agaasimaha Guud oo ah madaxa maamul ee Wasaaraddiisa oo uu magacaabidiisa iyo xil ka qaadistiisa uu Madaxwaynuhu leeyahay xilkiisa iyo waajibaadkiisu waa

1. Fulinta barnaamijyada shaqo maalmeedka Wasaaraddiisa.
2. Daba-galka iyo qiimaynta shaqada, shaqaalaha iyo madaxda waaxyaha iyada oo la raacayo Xeerka Shaqaalaha Dawladda
3. Xidhiidhinta Xarunta iyo Gobollada.
4. U soo gudbinta wasiirka warbixino ku saabsan halka shaqada Wasaaraddu marayso.
5. Xidhiidhinta iyo Dabagalka hawlaha horumarineed ee Wasaaradda.
6. Diyaarinta Qorshaha Wasaaraddiisa.
7. Ka qaybgelida shirarka farsamo ee heer caalami ee loo xilsaaro.
8. Kor u qaadista sawirka ama muuqaalka hay'adiisa.
9. Diyaarinta iyo isku dubaridka miisaaniyadda Wasaaraddiisa isagoo/iyadoo la xidhiidhay, agaasimayaasha waaxaha, saraakiisha goboladda/degmooyinka ee sar sare iyo dadweynaha Wasaaraddu u adeegto marka ay lagama maarmaan noqoto si uu ugu gudbiyo wasiirka.
10. Kor-joogtaynta iyo hubinta isu dheelitirka dakhliga iyo kharashaadka.
11. Soo saarista xisaab xidh sannadeedka.
12. Qabashada shirarka shaqaalaha Wasaaradda.
13. Kormeerka waaxyaha iyo soo saaritaanka dhaliilaha shaqadda, iyo u soo gudbinta wasiirka Xubnaha mutaystay.
14. Xidhiidhiyaa/ xidhiidhisaa hawlaha shaqo ee todobaadlaha ah.
15. Hawlgelinta shaqaalaha iyo hubinta hawl gudashadooda iyo wixii kale ee xeer u xilsaaro.
16. Hirgellinta nidaamka diiwaangelinta waxqabadka shaqaalaha iyo joogtaynta ka warbixintooda.
17. Hawlgelinta iyo hagidda gudiyada Wasaaraddiisa ee agaasinkiisa hoos yimaada.
18. Qorshaynta iyo diyaarinta tabo-barada shaqaalaha.
19. Dersidda baahida shaqaale ee Wasaaradda iyo soo jeedinta kor dhintooda.
20. Soo jeedinta magacaabista iyo isku bedelka Agaasime Waaxeedyada.
21. Kharashgaraynta kharaashaadka ku jira miisaaniyadda iyo mashaariicda.
22. Dejinta halbeegga waxqabad iyo kala saraynta waxqabadka waaxyaha si loo joogteeyo abaal-marinta shaqaalaha.
23. Dejinta halbeegga shaqo wanaaga madaxda waaxyaha iyo shaqaalaha.
24. Dejinta halbeega waxqabadka iyo kala sareynta waxqabadka waaxyaha si loo joogteeyo abaalmarinta shaqaalaha.

25. Ka qaybgelida shirarka farsamo ee heer caalami ah.
26. Ka qaybgelida dejinta qorshaha qaranka isagoo ka wakiil ah wasaaradiisa.
27. Gudoominta gudida anshaxmarinta shaqaalaha wasaaradda.
28. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 26^{aad}
Ujeedooyinka Wasaaraddaha

1. Xukuumaddu waxay yeelanaysaa Wasaaraddahagalama maarmaankau ahxil gudashadeeda.
2. Wasaaraddaha waxaaloo qaabaynayaa islamarkanaloo hagayaasi ayu qorsheyn karaan unafulin karaan xilkoodaiyadaoo lagaduulayo siyaasadda guud ee Xukuumadda.

Qodobka 27^{aad}
Xilka iyo Waajibaadka Wasaaradda Madaxtooyada

Xilka iyo waajibaadka Wasaaradda Madaxtooyadu waa:

1. Diyaarinta, isku-dubaridida, ururintaiyo qorshaynta hawlaha madaxtooyada,
2. Diyaarintawar bixinada iyo ururintaxogta katimaadalaamaha Xukuumadda
3. Ka caawinta Madaxweynahaiyo Golaha Wasiirrada si ay ugu gutaan waajibaadkooda sida ugu wanaagsan,
4. Hubinta inay wadashaqeeyaan, si joogto ah naysagawar hayaan la-taliyayaasha Madaxweynaha.
5. Maamulida arimaha habmaamuuska ee Madaxweynaha.
6. Diyaarinta arimaha khuseeya amnigaiyo ilaalada Madaxweynahaiyo amniga madaxtooyada.
7. Taageeridda iyo gacansiinta Guddiyada uu Madaxweynuhu magacaabay si ay u wado inay shaqadooda qabsadaan si tayo leh.
8. Hubinta iyo la socodka xisaabta iyo kharashaadka Madaxtooyada ee aanu si gaar ah u maamulin Madaxweynuhu.
9. In uu ka caawiyo Golaha Wasiirrada iyo guddiyada hoos imanaya arimaha maamulkaiyo xoghaynta.
10. Ururintaxogaha, go'aamada iyo war bixinahakaasoo baxashirarka Golaha Wasiirrada Xukuumadda Somaliland.

11. Diyaarinta ajandayaashakulanada GolahaWasiirrada.
12. Dejinta Miisaaniyadda madaxtooyada.
13. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 28^{aad}

Wasaaradda Beeraha

Iyadaoo fulinaysaxilkaXukuumaddakasaaran dhiirigelinta wax soo saarkaBeeraha, Xabagta iyo faleenkawaxaa WasaaraddaBeerahaxilkeedaiyo waajibaadkeeduyahay:

1. Curinta sharciyadda, siyaasaddaha, halbeegyo iyoqorshayaal lagu horumarinaayo Beeraha Soomaliland.
2. U hawlgalka qorshaha Xukuumadda eelagu gaadhi karo isku filaanshiyoxaga cuntada ah.
3. Dhiirigelinta horumarkaiyoisticmaalka tiknoolijiga ku haboon dhulbeereedka.
4. Asaasida iyo Maamulida adeeg fidsan oo wax ku ool ahLanaxidhiidha dhul beereedka.
5. Fududaynta suuqgeyntawax soosaarkakayimaadabeerahadalka.
6. Samaynta habab lagu ilaaliyo lagunamaamulo siidhka(shinnida-abuurka).
7. Kahortagga Cuduradaku dhacaDalagaBeeraha.
7. Ilaalinta iyo xakamayntaraadkatabaneeisticmaalka kimikalka loo isticmaalo Beeraha.
9. Joogtaynta ilaalinta tayadasiidhkaiyo bixinta ruqsadihiisa.
10. Dib u habaynta iyo fidintamacaahida (dugsiyada) tababaradaiyo cilmibaadhista beeraha.
11. Bixintataageero farsamo iyo mid tababar oo lasiiyo Beeraleydasii loo dhiso tayadoodaislamarkaana ayu gutaan waajibaadkoodakasaaran beeraha.
12. Bixinta shahaadada lahaanshaha Beeraha
13. Kahortaggaanabaad guurka ciiddabeeraha
14. 15. La dagaalanka ayaxa iyo cayayaanka wax yeeleeya beeraha
16. Abuurista beero tijaabo ah
17. Soo saarista calafka xoolaha
18. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 29^{aad}

Wasaaradda Arrimaha Gudaha

Iyadaoo Xukuumadda xil ka saaranyahayamnigadalka iyo dadka, xilkaiyo waajibaadka

WasaaraddaArimahaGuduhu waa:

1. diyaarinta istaratijiyada iyo siyaasadda arrihama gudaha iyo amniga wadanka
2. Ilaalinta amarkaiyo kaladanbeynta.
3. Sugidda ammaankamuwadiniintaiyo anshaxaguud.
4. Hubinta xasiloona iyoammaankamuwaadiniintaiyadaoo isku xidhaysa
lanakaashanaysalaamahaiyo ha'yadahaXukuumadda.
5. Kahortaggiyo ladagaalankadambiyadaiyowixiikeena.
6. Isku xidhka iyo isu duwiddahay'addahaamnigamedeniga.
7. Ilaalinta marinadalagasoo galo JSLeexagacirka, baddaiyo dhulka
8. Qaadistatallaabooyinkaammaankaeeemuhiimkau ah ilaalinta diblomaasiyiinta
iyowufuudabooqashadaku jooga dalka, xarumaha
dibloomaasiyiinta,hay'addahaiyo ururadacaalamiga ah.
9. Bixinta adeega ammaankaxafladaha, dabaaldegyadaiyo dhacdooyinka
caamkaah.
10. Kahortagida daroogoyinkaiyo waxyaalahamaandooriyaashaah.
11. Bixinta ruqsadahadhoofinta, soo dejinta iyo haysashadahubkafudud iyo
walxahaqarxa.
12. Hirgelinta xeer-nidaamiyaayaashamaamulayabixintadhalashada,
baasaaboorada iyo qoraaladarasmigaah eesocdaalka.
13. U fududaynta dadkasocdaalka ah kabixidadalkaiyo soo gelistiisaba.
14. Hirgelinta go'aamadamusaafirintasi sharciga waafaqsan
15. Soo saarista iyo hirgelinta qorshayaal iyo mashaariiclagu difaacayo
shacabkaxiliga nabadaiyodagaalka.
16. Habaynta iyo maamulkadiiwaan gelinta dadka, iyo bixinta warqadaha
aqoonsiga.
17. Aqoonsigaqaxoontinimada iyo magangelyadashisheeyesi sharciga
waafaqsan.
18. Qaadida talaabooyinkaammaaneelagu xaqiijinayo,ammaanka,anshaxa
iyohabsamiiu socodkadoorashooyinkaiyo hawlaha aftiqaadistaiyadaoo isku
xidhaysa hay'addahakormeerayaanshaxadoorashooyinka.
19. Isku xidhkaXukuumaddadhexeiyo Gobolladaiyodegmooyinka.
20. Lashaqaynta iyo kafaaiidaysigawaayoorganimadaWasaaradda
arrimahagudahadalalka aynuwalalahanahayyo kuwaaynu saaxiibka nahayyo
ururadaGobolladaiyo kuwacaalamigaah eekashaqeeyala dagaalankadembiyada.
21. Diyaarintaistiraajiyadaguud eehorumarinta ciidamadabooliiska, ilaalada
xeebahaiyo laanta socdaalka.
22. Diyaarintaiyo horumarintaxeerarka, istiraatiijiyadahaiyosiyaasaddaha
maamuladaGobolladaiyodegmooyinka.
23. Hogaaminta iyo xidhiidhintasiyaasaddahamaamul daadjinta oo ku dhisan
Mabaadii'damaamulwanaagga.
24. Qabashadashaqo kastao xeerarkadalku u xilsaareen.
25. ku dabagalka hay'adaha amniga fulinta go'aamada ay soo saaraan maxkamaduduhu

26. Diiwaangelinta, maamulidda iyo hirgelinta madax-dhaqameedka jsl
27. Qiimaynta iyo dabagalka hay'adaha amniga
28. Diiwaangelinta iyo rusqadsiinta hay'adaha amniga ee gaarka loo leeyahay (private security companies)
29. Isku xidhka mashaariicda nabad gelyo iyo kuwa horumarinta hay'adaha caalamiga ah ka fuliyaan gobolada iyo degmooyinka dalka
30. Qorshaynta iyo kobcinta tacliinta iyo tababarada shaqaalaha xarunta, gobolada iyo degmooyinka.
31. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 30^{aad}

Wasaaradda Maaliyadda

Iyada oo xaqiijinaysa xilka Xukuumadda kasaaran ka hortegidda barwaaqadu ku koobnaato dadyar, isla markaana aanay dhalan dabaqado dhaqaale, koru qaadida heerka nolosha, iyo guud ahaan bahorumarinta dhaqaalaha dalka, waxa xilka iyo waajibaadka Wasaaradda Maaliyadda u yahay: -

1. Dejinta miisaaniyadda Xukuumadda
2. Fulinta iyo hirgelinta sharciyadda lagu hagayo maamulka maaliyadda Xukuumadda.
3. Samaynta iyo fulintiisaasad maaliyadeed oo taabo gal ah.
4. Soo jeedinta iyo hirgelinta hannaan iyo xeerar korloogu qaado isla markaana lagu ilaaliyo dakhliga Xukuumadda dhexe.
5. Ururinta cashuuraha.
6. Hubinta, bixinta cashuurahaan tooska ahaynee ay soo xereeyaan hay'adaha kale.
7. Korjoogtayn dhaqaalaha Xukuumadda kasoo galabixinta samiyadashirkadaha.
8. Samaynta iyo hirgelinta siyaasad lagu samaynaayo kaydka Somaliland.
9. Joojinta bixinta kharashaadka loo arko in aanay munaasib ahayn.
10. Isku dheelita kharashaadka iyo dakhliga Xukuumadda
11. Katalo bixinta dhammaan mashaariicda iyo barnaamijyada horumarineed ee baahan taageero dhaqaale ka hor intaan la golaanin.
12. Katalo bixinta iyo maamulida dhammaan daymahadibadalaga qaato.
13. Ilaalinta hantidaguurta iyosamaynta diwaan dhexe oo lagu kaydiyo xogta hantida;
14. Bixinta taageero farsamoo la xidhiidha maaliyadda oo aysiiiso laamaha Xukuumadda.
15. Dejinta siyaasadda iyo istiraajiyadda dhaqaale ee dalku leeyahay oo lagu salaynayo Mabaadi' dasuuqaxorta ah iyo isgarabsiga hantidagaarahaaneed, hantida wadareed iyo hantida Xukuumadda.
16. Curinta xeerarka maaliyadeed.
17. Inay xaqiijiso in fursadaha dhaqaalaha si cadaalad ah iyo sinaan ah loo qaybiyo.

18. Fulinta wixii shaqo ah ee xeerarkadalku u xilsaareen.
19. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 31^{aad} **Wasaaradda Xanaanada Xoolaha**

Iyada oo gudanaysa xilka Xukuumadda kasaaran wax soo saarkaxoolahanool isla markaana dhawraysamahiimada istiraatiijiyadeed ee xoolahanooliyeedyihiin Xukuumadda waxaa Wasaaradda Xanaanada Xoolaha xilka saaranyahay: -

1. Curintasharciyo, xeer nidaamiyaal, siyaasado iyo halbeegyo lagu horumarinayo xoolaha JSL.
2. Dhiirigelinta fursadaha maalgashi ee adeegyada xoolaha JSL.
3. Dejinta siyaasad iyo qorshehawleed lagu ilaalinayo isla markaana lagu horumarinayo caafimaadka xoolahaiyo tayayntawax soo saarkaxoolaha.
4. Isku xidhka xidhiidhka Hay'addaha heer Gobol, heer Degmo iyo kuwa Caalamiga ah ee ku hawlan xoolahaiyada oo la siinaayo taageero farsamo sidiilooga hortegi lahaa hababkatarankaxoolaha ee aan waafaqsanayn shuruucda JSL.
5. Dhawridda iyo ilaalinta xuquuqda Xoolaha ee aan ka hor imanayn shareecadda Islaamka.
6. Kahortagga dhoofinta xoolahadhedig.
7. Kahortagga cuduradaxoolaha ee xuduudaha isagatalaaba.
9. Hirgelinta, iyo kor u qaadista tayada MAXJARADA, XERO-GUULADA (holding grounds), IYO Rugaha caafimaadka xoolaha gaar ahaan kuwa xuduudaha.
10. Daryeelka iyo kobcinta xoolaha nool iyo wixii ka soo baxa sida Cadka, Caanaha, Subaga, Saamaha iyo Haraga.
11. Shahaado-siinta caafimaad-qabka dhoofinta, iyo Isticmaalka gudaha Xoolaha iyo wixii laga soo saaro.
12. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 32^{aad} **Wasaaradda Tamartaiyo Macdanta**

Iyada oo fulinaysa xilka iyo waajibaadka Xukuumadda kasaaran ilaalinta iyoka faa'iidsiga khayraadka dabiiciga ah xilka iyo waajibaadka Wasaaradda Macdanta iyo Tamartu waa:

1. Dejinta siyaasadda Xukuumadda ee ku waajahan sidii loosahamin lahaa isla markaana looga faa'iidayso ilahaxoogga Tamarta Biyahiyo ilahakale, ee Tamarta dib loo cusboonaysiin karo.
3. Horumarinta Arrimahak huseeyada ah furida Saliidda, Macdantaiyo khayraadka

kale eedhulkaku duuganmarkalagareebo biyaha.

4. Ilaalinta, isticmaalka iyomaamulkakhayraadkadabiiciga ah eedalka.
5. Horumarintaiyo hirgelintasiyaasaddahaiyo isti-raati-jiyadalagu horumarinayo curinta awoodda tamareed badan.
6. Isku dubaridkaiyo dajinta hal-beegyadashaqo eelooga baahanyahay mashaariicda awooddakorontadalagadhaliyoeemagalooyinkaiyo miyiga Somaliland.
7. Horumarinta, fududaynta, dammaanad qaadidaiyo tageeridaadeegsiga tamarta la cusboonaysiiyo iyo khayraadkakale si ayu isticmaalaan dadweynahaSomaliland
8. Bixinta ruqsadaha aqoonsiga shirkadahashidaalka.
9. Horumarinta cilmi-baadhistaatknoolajiyaddaxaggatamarta.
10. Isku duba ridka iyo dajiinta halbeegyada shaqo ee looga baahan yahay mashariicda awoodda korantada curinta iyo u gudbinta Magaalooyinka, Miyiga Dalka Somaliland.
11. Bixinta ruqsadaha ogolaanshaha Shirkadahasahmintashidaalka iyo Macdanta.
12. Horumarinta iyo hirgelinta siyaasaddaha istarajiyada lagu horumarinayo curinta awooda tamareed oo badan.
13. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 33^{aad} **Wasaaradda Biyaha**

Iyadaoo Xukuumadda xil ka saaranyahayin muwaadiniintu helaan biyo kufilan oo nadiif ah, xilkaiyo waajibaadkaWasaaraddaBiyahuwaa:

1. Kafaaf'idaynta khayraadkaBiyahaDalka.
2. Qeexidda siyaasaddaXukuumadda ee biyaha Qaranka.
3. Inayxaqiiiso in qofkasta oo muwadin ahi helo biyonadiifaoo ku filan.
4. Dejinta siyaasaddaiyo halbeegyadamaalgelintabiyaha
5. Kormeeridda, fulintashuruucdaiyo maarayntaarimha khuseeyakahortaggaiyo xakamaynta sadhowgabiyaha.
6. Qiimaynta, qorshaynta, xidhiidhinta iyo samayntaistiraati-jiyado iyo siyaasado la xidhiidha biyaha
7. Dejinta siyaasadda Xukuumadda eelagagafaaiidaysanayobiyo roobaadka
8. Samaynta iyo hirgelinta nidaamyofarsamo iyo kuwo aan farsamo ahaynbaeehal-beegyadabiyahasi loo ilaaliyo tayadaadeegsigabiyahaiyadaoo laadeegsanayo aqoon, qalab iyo farsamoku haboon.
9. Bixinta ruqsadahashirkadahabiyo soo saarka.
10. Bixinta ruqsadahabiyosoo saarka.
11. Samaynta biyo xidheeno si looga faa'iidaysto qulqulka biyaha ee bada ku darsama sanad kasta.

12. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka Dalku.

Qodobka 34^{aad}

Wasaaradda Hawlaha Guud, Guryaynta iyo Gaadiidka

Iyada oo gudanaysa mas'uuliyadda Xukuumadda kasaaran Dhulkao ah hantika dhexaysa ummada iyo ilaalinta hantida Guud waxa aawajib kasaaranyahay:

1. Samaynta siyaasado, halbeegyo iyo xeer hoosaadyolagu maamulaayo guud ahaandhulka magaalooyinka iyo dhismayaasha.
2. U hawl gelidda sidii laamaha Xukuumaddu u helila haayeen rugo Xukuumadeed oo ay kugutaan waajibaad kooda Xukuumadda isla markaana loo joogtayn lahaada yactirkooda.
3. Dejintaiyo kormeerida nashqadaynta magaalooyinka
4. Maamulidda hantida maguurtada ahee Xukuumadda
5. Dayactirkaiyo dhisidda Guryahaiyo Gaadiidka Xukuumadda.
6. Xadidaada halbeeggadhiismahaiyo kormeerkadhiismaha, si looga badbaadiyo muwaadinkahalista dhismaha.
7. Maamulkaiyo habayntawado marista dalkaiyo bixinta ogolaanshiyaha ruqsadaha Gaadiidka dhulka.
8. Abuuridda Diiwaanada Heer-gobol, Degmo iyo Xukuumadda ee hantida maguurtada ah.
9. Qiimaynta iyo aqoonsiga Injineerada dhismaha.
10. Qorshaynta iyo dejinta siyaasadda hagaadiidka
11. Ruqsad siintashirkadaha dhismayaasha,
12. Dabagalka iyo la socodka shaqada shirkadaha dhismahaiyo dhismayaasha.
13. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 35^{aad}

Wasaaradda Ganacsiga

Iyadaoo Xukuumadda xil ka saaranyahay, dhiirigelinta maalgashiga, horumarinta ganacsiga dalkaiyo kuxidhiddaganacsigacalamiga ah xilkaiyowaajibaadka WasaaraddaGanacsiguwaa:

- 1.Dejinta iyo kormeeridasiyaasaddahahorumarintaganacsiga
- 2.Dejinta siyaasadda hagaysaheshiisyadaganacsi eeXukuumaddu dhinackatahay.
- 3.Bixinta dhammaanruqsadaha(licence) ganacsi.
- 4.Diyaargaraynta warbixinfarsamo iyo mid ganacsi si loo kobciyo fursadahaganacsi eemaalgashiga gaar ahaaneed.
- 5.Dhiirigelinta dhoofintawax soosaarkaSomaliland;
- 6.Dhaqangelinta xeerarka ganacsiga.
- 7.Bixinta taageero farsamo iyo mid tababar oo lasiiyoGobolladaiyo Degmooyinka iyo Haya’adahaGanacsiga ku shaqo leh si loo dhiso aqoontooda si ayu gutaan masuuliyadoodasidakuqeexan Dastuurka.
- 8.Diiwaangelinta shirkadahaganacsi
- 9.Dhiirigelinta maalgashigashisheeye
10. Lasocodkaisbedeladaganacsi eedunida iyo kawarbixintooda
11. Isku xidhkaganacsiga dalka iyo kadebedda,
12. Fududaynta waxsoo saarkagudaha si uu u gaadhosuuqyadadibedda
14. Katalo bixinta ruqsadahiyo tacaariiftalagaqaado ganacsatada.
15. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka36^{aad}
Wasaaradda Wershadaha

Iyadaoo kaduulaysaxilkakasaaranXukuumadda dhiirigelinta wershedahaku shaqeeya waxsoosaarkawadanigaah xilkaiyo waajibaadkaWasaaraddaWershaduhu waa:

1. Dejinta siyaasaddawershedaynta dalka.
2. Maaraynta caqabadahasoo wajahabarnaamijka wershedaynta.
3. Ku ilaalinta wershedlaydafulintasiyaasadda deegaanka, xeerarkaiyo

halbeegyadamaarayntawasakhdahadhaagawershada

4. Dejinta iyo korjoogtayntasiyaasaddahorumarinta warshadaynta iyo ku dhiirigelinta ganacsatadamaalgashigawershada.
5. Curintaistraati-jiyadda, sharciyo iyo xeerar lagu dhiirigelinayo wax soosaarka warshadahayaryar.
6. Taabo-gelinta xeerarkaloo adeegsadonidaamkahawlashaqa eewershada
7. Hubinta halbeegyadabadqabkaeewershadahagudohooda.
8. Dhiirigelinta iyo kobcinta farsamooyinka wadaniga ah
9. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 37^{aad}

Wasaaradda Caafimaadka

Iyadaoo fulinayawaajibka Xukuumaddakasaaran ka-ha-qabtirkadalka qalabkaka-hortagga cuduradafaafa, helitaankadaaweyn lacag la'aanah iyo daryeelkafayo dhawrka guud, horumarintaiyo baahinta adeegyadacaafimaadkaiyo xarumahadaryeelka caafimaadkagaarka ah, xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda Caafimaadku waa:

1. Dejinta siyaasadda daryeelka caafimaadkaguud eedalka.
2. Dejinta siyaasad lagagabixikaro kutiirsanaanta daawadadibada.
3. Si loo xaqiijiyo horumarintaiyo baahinta adeegyada caafimaadka, waxaa xilkasaaranyahay Abuuridda, dhiirigelinta dhismahaxarumocaafimaad iyo korjoogtayntooda.
4. Abuuridda iyo dhiirigelinta xarumahabarashada culuumta laxidhiidha caafimaadka.
5. Samaynta xarun lagu hubiyo tayadadaawooyinkaiyo isticmaalkoodaba.
6. Kahaqabtirkadalka qalabkaka hortagga cuduradafaafaiyo xakamaynta cuduradafaafa.
7. Xaqiijinta in muwaadiniintu helaan daaweyn lacag la'aan ah.
8. Xaqiijinta daryeelkafayodhawrkaguud.
9. Curintaxeerarkadalku u baahanyahayeelagu ilaalinayo caafimaadka

muwaadiniinta

10. Dejinta halbeegyo, xeernidaamiyayaal iyo hagayaal hawlahacaafimaadka
11. Isku xidhka barnaamijyadaxakamaynta, daaweynta iyo la dagaalanka cudurada HIV/AIDS, Qaaxada iyo Duumada iyo cudurada bulshada khatarta ku ah ee soo kordha
12. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 38^{aad}

Wasaaradda Waxbarashada iyo Tacliinta Sare

Iyada oo mudnaan gaar ah la siinayo, horumarinta, balaadhinta iyo faafinta aqoonta xilka iyo waajibaadka Wasaaradda Waxbarashada iyo Tacliinta Sare waa:

1. Dejinta siyaasadda Xukuumadda eelagu tirtirayo aqoon la'aanta islamarkaana kor loogu qaadayo heerka aqooneed ee muwaadiniinta.
2. Xaqiijinta in dalku helo kaadirkaaqoonyahane uu u baahanyahay isla markaana gaadho hiigsigawax-barasho ee suntan.
3. Dejinta manaahijta heerarkaaladu waneexarumaha waxbarashada Xukuumadda iyada oo lagu salaynayo diinta islaamka, waayahaiyo deegaanka gaar ahaaneed ee bulshada Somaliland.
4. Barbaarinta aqoonyahan leh akhlaaq, dad iyo dal jacayl.
5. Samaynta siyaasadda lagu horumarinayo waxbarashada dadkawaaweyn, isla markaana lagu tirtirayo qoris iyo akhris la'aantada dadkawaaweyn.
6. Arimahatacliinta sare ee dalka
7. Dajinta siyaasadda guudeetacliinta sare, waxayna kormeeraysaanidaamka tacliinta sare ee dalka
8. Dhaqan-gelinta siyaasadda xukuumadda ee la xidhidha tacliinta sare, waxayna dajinaysaanidaamkooda iyo qorshayaashooda
9. Fidinta tacliinta sare, waxayna gudbinyasaawixiitalooyin ah ee ku saabsan arimahatacliinta sare xukuumadda
10. Horumarinta sidii sisiman loogu heli lahaa fursadaha waxbarashada.
11. Xoojinta hirgelinta iyo dhismaha kaabayaasha waxbarashada.

12. Aasaasida macaa-hiddawaxbarshadasaretaas oosaamaxaysain lahelu dad xirfad leh.
13. Bixinta adeegyo la siiyodugsiyadadadkamaskaxahaan iyo/amajidh ahaanba naafada ah.
14. Xoojinta kaalinta dhaqankasuubaneedalkeenu ku leeyahayheerarkakala duwan ee laamahawaxbarashada.
15. Inayhigeliso waxbarashadadhaqaalahaqoyska,dugsiyadafarsamadaayo xirfadahagaarkaheedumarka.
16. In manhajka dugsiyada waxbarashada lagu daro (aqoonta farsamada.
17. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 39^{aad}
Wasaaradda Warfaafinta Dhaqanka iyo Wacyigelinta

Iyadaoo kaduulaysawaajjibaadkaXukuumaddaiyo muwaadin kastakasaaran adkaynta midnimadaummada, ilaalinta midnimadaayo difaacadalka, xilka iyowaajibaadka WasaaraddaWarfaafintaDhaqankaiyo Wacyi-gelintu waa: -

1. Samaynta siyaasadguudoo korloogu qaadayowacyigaiyo heerka garaadkawadaniyadeedeemuwaadiinta reer soomaliland.
2. In muwaadiniintaku wacyigeliso, gudashadawaajibaadkakasaaran bixinta cashuurta, ilaalintadeegaanka,Dhawriddadastuurkaiyo xeerarka dalka.
3. Dammaanad qaadida saxaafad xor ah oo kaduusha, mabaadi'daislaamka, qiyamka iyo hidahasuuban eeummadeena.
4. Horumarinta idaacadaha, wargaysyada, shabakadaha "internet" iyo muuqaal araga "TVga" dawliga ah iyo kuwa madax banana.
5. Bixinta ruqsadahawarbaahintagaarkaloo leeyahay.
6. Dhiirigelinta warbaahinXukuumadda iyo dadkuwadaleeyihiin siloo helo warbaahin tayo leh oo xor ah.
7. Ku wacyigelintamuwadiniintajacaylkaiyo difaacadadka, diinta iyo dalka.
8. Abuuridda iyo qaabayntara'yalcaamkabulshada,iyadaoo lagu salaynayo dhaqanka suuban ee ummadeenaeesoojireenka ahaa, isla markaana, lagu

baraarujinayocaadooyinkaiyo dhaqamadaaan ku dhisnayn diinta islaamkaiyo dhaqankeena.

9. Dejinta siyaasadda Xukuumadda eeku wajahan dhiirigelinta, Dhawrida iyo ilaalinta dhaqanka Soo jireenka ah ah eedalka.
10. Iyada oo la dhawrayo aadaabta islaamka, waxa xilkasaa anyahay, horumarintasuugaantaiyo dhiirigelinta hal'abuurka, fanka iyocayaaraha wadaniga ah,
11. Horumarinta hiddahaiyo dhaqanka suuban ee bulshada.
12. Ladagaalankaiyo tirtirista caadooyinkawax u dhimayadiinta, horumarka, dhaqankaiyo caafimaadka.
13. Samaynta iyo dhiirigelinta carwooyinkadhaqanka.
14. Ka hor tige da iyo u jawaabid dagaalada warbaahineed ee dibada ka soo waajaha Somaliland.
15. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Oodobka 40^{aad}

Wasaaradda Arimaha Dibedda iyo Iskaashiga Caalamiga ah

Iyada oo kaduulaysamabaadi'da arrimahadibada ee Dastuurka JSL, xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda Arimaha Dibedda iyo Iskaashiga Caalamiga ah waa:-

1. Metelaaddaiyo qaabaynta siyaasadda arrimahadibada ee JSL.
2. Horumarinta xidhiidhka iyo iskaashiga caalamiga ah
3. Koruqaadiddaiyo horumarinta xidhiidhka wadamada dibada.
4. Katalo siinta Madaxweynaha, Golaha Wasiirrada iyo Baarlammaanka Somaliland Arimaha Dibloomasiyada.
5. Inay ka qaybqaadato sidii wixii khilaafad siyaasadeed ah loogu xalin lahaadarii q nabadeed iyo wadahal.
6. Inay u hawl gasho sidii Dawladda ha mandaqada u gadhax abuuri lahayd, is afgarad, isku soo dhowaansho iyo jewi nabadeed.
7. Gudashada xilkawadahalada wadamada iyo hay'addahacaalamiga ah iyada oo kaashanaysa Wasaaradda ha iyo hay'addahakale ee ay khusayso.

8. DabagelidaheshiisyadaudhexeeyaSomaliland iyo wadamadashisheeye.
9. Qaabiliddamadxдайowufuuddadalalka aynu saaxiibkanahayiyada oo siinaysawacyigelin ku saabsan dhaqankaiyo xeerkadalka inta ay joogaan.
10. Samaynta hab kalawarqaadasho oo lalayeesho safaaradahacaasimaddau fadhiyawadamadakale,hay'addahaQaramadaMidoobayiyo ururada caalamigaah eeaan dawlga ahayn.
11. Isku xidhkaergooyinka dalka u fadhiyadalka dibadiisa.
12. Dejinta Siyaasada arimaha dibbada (Somaliland foreign policy) ee heer gobol iyo caalamiba
13. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 41^{aad}
Wasaaradda Dhalinyaradda, Ciyaaraha iyo Dalxiiska

Iyadaoo fulinaysaxilkaXukuumaddakasaaran horumarintaiyo dhiiri gelinta ciyaaraha jidhkaiyo isboortigasi loo helo dhalinyaro jidh ahaan iyo maskax ahaanbaCaafimaad qabta xilkaiyowaajibaadka WasaaraddaDhaqanka, Dhalinyaradaiyo Ciyaaruhu waa:

1. Dejinta siyaasadda iyo istaraatiijiyaddaXukuumadda eeku wajahan dalxiiska.
2. Qaabayntaqorshayaashaiyo barmaamijyadalagudhiirigelinaayo laguna horumarinaayo dalxiiska somaliland.
3. Samaynta barmaamijyo iyohabab daryeel oo laguilaalinayo duurjoogta kunool xeryahadalxiiska.
4. Xadaynta goobahadalxiiskaiyo dhisidda kaabayaal ku dhow dhulka loo dalxiis tago.
5. Dhiirigelinta dalxiiska gudaha.
6. Ilaalinta aasaarta (soojireenka) iyo mad-xafyada JSL.
7. Aasaasiddaiyo daryeeliddeamad-xafyaddaiyo aasaarta (soo jireen) somaliland;
8. Isku xidhkaiyo Taageeridda ururada ciyaaraha;
9. Isku xidhidda cayaarahaiyadoo kaashanaysaWasaaraddawaxbarshada.
10. U abuuriddadhalinyaradaxirfado shaqo iyo bariddaxirfadaha

11. dejinta siyaasaddahaguud ee ciyaaraha
12. dejinta siyaasaddahorumarinta dalxiiska JSL
13. Dejinta iyo fulintasiyaasaddahorumarintadhalinyarada
14. Isku duwiddahawlahakuaadan horumarintaiyo taakulaynta dhalinyarada.
15. Maamulka iyo Horumarinta Garoomada iyo Xarumaha Ciyaaraha.
16. Ka hortaga iyo ka wacyigelinta dhalinyarada caqabadah ka oo waajaha wadanka gudihiisa sida Tahriibka, shaqo la'aanta iyo balwadaha iyada oo kaashanaysa haayada/wadsaaradaha ay khusayso ee dawladda.
16. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 42^{aad} **Wasaaradda Boosaha iyo Isgaadhsiinta**

Iyadaoo la dhawrayo xuquuqda iyo xoriyaadkamuwaadiniinta ee isgaadhsiinta, isla markaanala fulinayo waajibaadka Xukuumadda kasaaran sidiimuwadiniintu xuquuqdooda is gaadhsiineed eedastuuriga ah ugu fududayn lahayd kafaa'iiday sigooda xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda Boosaha iyo Isgaadhsiintu waa:

1. Samaynta iyo dejintasiyaasadda, iyo isti-raati-jiyada Xukuumadda iyo xeerarka lagu maamulayo isgaadhsiinta dalka isla markaanalagu ilaalinayo xuquuqda iyo xoriyadda isgaadhsiintamuwaadiniinta.
2. Samaynta siyaasadda boosaha dalka
3. Maamulidda nidaamka boostadada dalka
4. Maamulida hirarka dalka, kobcinta dakhliga iyo takaalifta ku waajibtay shirkadaha.
5. Bixinta ruqsadaha isgaadhsiinta dalka.
6. Maamulidda xidhiidhka isgaadhsiineed ee kadhaxeeya isgaadhsiinta Xukuumadda iyo ta gaarka ah.
7. Dhiirigelinta iyo Taageeridda cilmibaadhisyo xaggatignoolajiyadda isgaadhsiinta ah.
8. Dhiirigelinta xidhiidhka heer gobol iyo kan heer caalami ee iskaashiga iyoka ganacsiga isgaadhsiinta.
9. Kormeeridda adeegyada ay bixiyaan dadkaku hawlan isgaadhsiinta.

10. Dhiirigelinta iskaashigaXukuumadda iyo ganacsatadasi dadku u helaan adeeg isgaadhsiineed.
11. Horumarinta siyaasaddaguud eeisgadhsiinta iyofarsamadaxogta casrigaah ee Somaliland.
12. Kormeerkafulintaiyo dhaqan gelinta xeerkaisgaadhsiinta, siyaasaddaiyo qorshahaisgaadhsiinta
13. Wasaaraddu waxayhorumarinaysaaisti-raatrijiyaddalagu fidin karo baaxadda adeeggaisgadhsinta casriga ah si ayula jaan qaado horumarintabulshadaiyo dhaqaalahaSomaliland.
14. Wasaraddu waxaybulshadaku wacyi galineysaamudnaanta iyo kaalinta isgadhsiinta iyo heliddafarsamadaxogtu ku leeyahiin kobcintadhaqaalaha, horumarintabulshadaiyoil-baxnimadadalka.
15. Samaynta fure u gaar ah Somaliland.
16. Ka shaqaynta sidii loo midayn lahaa shirkadaha isgaadhsiiinta ee gaarka loo leeyaha si looga dhiga in qofku hal telefoon kawada waci karo dhamaan shirkadaha.
17. Dhexdhexaadinta iyo kala xadaynta xad gudubyada isticmaalka hirarka).
18. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 43^{aad}

Wasaaradda Deegaanka iyo Horumarinta Reer Miyiga

Iyadaoo fulinaysaxilkaXukuumaddakasaaran in mudnaan gaar ah la siiyo,Ilalinta iyo fayto qabkadeegaankaooaasaas uah caafimaadkabulshadaiyo dhawristakhayraadka dalka, xilka iyo waajibaadka WasaaraddaDeegaankaiyo HorumarintaReer Miyigu waa:

1. Inaymudnaan gaarah siiso ilaalinta iyo fayto qabkadeegaankaooaasaas u ah caafimaadkabulshada.
2. Dejinta siyaasadda Xukuumadda eeku wajahan ilaalinta iyo horumarinta deegaanka;
3. Dejinta barnaamijyo lagagahortegayo islamarkaanalagu xakameeyo masiibooyinkahalista kuah dadkaiyo deegaanka.
4. Qoondaynta iyo ilaalintaseerayaashaiyo dhul daaqsimeedka

5. Dejinta hanaan lagu ilaaliyo duurjoogtaiyo shimbiraha
6. Hirgelinta xarumo cilmibaadhiseed oo lagu daraaseeyo masiibooyinkaiyo wax kaqabadkooda.
7. Dejinta ku talo-galka siyaasaddaXukuumaddaeeaafooyinka sidaabaaraha, duufaanaada, cuduradafaafadhul gariirkaiyo dagaalada iyadoo la kaashanaysa hay'adaha kale ee ay khusayso.
8. Kahortagga iyo xakamaynta wasakhayntadeegaanka.
9. Kahortagidaaxaalufkaiyonabaadguurkaiyadoociiddaiyo dhirtabala daryeelayo islamarkanala qorshaynayo habsamiu isticmaalka dhul daaqsimeedka iyadoo la kaashanaysa hay'adaha kale ee ay khusayso.
10. Hubinta iyo fududaynta in adeegyadaaasaasiga ahi gaadhaan dadkareer guuraagaah
11. Xaqiijintain siyaasaddaXukuumaddu u adeegto dantareer guuraaga.
12. Samaynta daraasado la xidhiidharaadaynta cimilada eedegaanka.
13. Ka hor taga iyo joojinta carro guurka iyo jeex jeexa dhulka.
14. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 44^{aad} **Wasaaradda Gaashaandhigga**

Iyadaoo lagaduulayo waajibkaXukuumadda kasaaran ilaalinta iyo difaaca madaxbanaanida dalka,xilkaiyo waajibaadka WasaaraddaGaashaandhiguwaa:

1. Ilaalinta iyo difaacadadkaiyo dalkaJSLiyadaoougawakiil ahXukuumadda.
2. Ilaalinta xuduudaha JSL.
3. Ilaalinta heshiisyadanabaddaee caalamiga ah iyobixinta dammaanadda Nabaddadadka JSL
4. Fulinta siyaasaddahadifaacaiyo qorsheyaashaXukuumaddaJSL.
5. Tayaynta iyo qaabayntadifaacaQaranka iyadaooloo qaabaynayo si joogtoah iyo si xirfadeed ooah hab ku haboon CiidankaQaranka.
6. InayCiidanka Qarankakadhigto kuwo kaguulaysta inaykailaaliyaanQaranka khatarkagaiman karta cadowgadebeddaiyo kangudahaba
7. Maamuliddaiyo diyaarinta Miisaaniyadda gaashaandhiga.
8. Tageeriddadadkarayidka ah markaayjirto masiibo dabeeci ah.
9. Ka difaacidda JSL weerar kaga imanaya debedda.

10. Sugitaanka haysashada hubka iyo ciidanka lagaga hortegi karo khataraha dibedda iyo gudahaba kaga iman kara Qaranka.
11. Dejinta iyo xidhiidhka siyaasadda difaaca Qaranka
12. Xidhiidhka iyo taabo-gelinta barnaamijyada difaaca Qaranka
13. Kormeeridda iyo qiimaynta hawlaha difaaca Qaranka.
14. Hubinta helitaanka shaqaalaha ku habboon gudashada hawlaha difaaca Qaranka.
15. Horumarinta iyo kor u qaadidda tayada shaqaalaha gaashaandhiga
16. Jihaynta naafada gaashandhiga (reintegration programmes).
17. Ka gacan siinta xukuumadda sugidda nabadgelyada gudaha iyo wax ka Qabashadaafooyinka dabeeciga ah.
18. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 45^{aad}

Wasaaradda Shaqada iyo Arimaha Bulshada

Iyada oo xukuumaddu fulinaysa xilka Xukuumadda kasaaran horumarinta habka taakulaynta, caymiskaiyo badbaadintashaqaalahaiyo daryeelka qaybaha bulshada ee baylahaan, xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda Shaqada iyo Arimaha Bulshada waa:-

1. Dejinta iyo fulinta siyaasadda Xukuumadda eekuwaajahan shaqo abuurista iyo tayaynta tababaradashaqaalaha.
2. Dejinta iyo fulinta siyaasadda Xukuumadda eelaxidhiidha habkartaakulaynta, Caymiska, badbaadintashaqaalahaiyo xoojintahay'addahaku shaqadaleh.
3. Inay ku dadaasho in ayis-afgarad kadhax abuurto shaqeeyahaiyo loo shaqeeyaha.
4. Dejinta iyo fulinta siyaasadda Xukuumadda eekuwaajahan daryeelka, xanaanaynta iyo waxbarashadanaafada, hooyada, dhalaankaiyo dadkaaan xiskoodu dhammayn ee aan lahaynawood iyocid kafaala qaadata.
5. Kahortagga in muwaadinkalagu khasbo shaqo.
6. Abaabulitaanka Bulshadasi ayisu garabsadaan.
8. Taakulaynta iyo ilaalintadumarka, caruurta iyo dhammaan dadkanugul.
9. 18. Xalinta khilaafaadka shaqaalaha iyo loo shaqeeyaha (labor dispute)
10. 19. Ilaalinta fursahada shaqo qorista hay'adaha (wadaniga iyo kuwa caalamiga ahba), shirkadaha, warshadaha iyo hoteelada.
11. 20. Habeynta, gacansiinta xidhiidhka ururada shaqaalaha ee heer qaran
12. 21. Gacan ku heynta xarumaha dhaqan celinta iyo daryeelka caruurta.
13. 22. Xidhiidhinti/horumarinta hay'adaha ka hawl gala adeega bulshada iyo dabagalka xilgudashadooda shaqo si looglu warbixinyo waxaa ay wadanka ka qabtaan.
14. 23. Hagida iyo horumarinta lamaanaha (gender).
15. 24. La dagaalanka tacadiyada ka dhanka ah haweenka iyo caruurta sida tacadiyada galmada ee haweenka loo gaysto, ka hortiga takoorida dadka nugul, ka hortiga iyo la dagaalanka tacadiyada jinsiga ah iyo shaqaalaynta caruurta.

16. Xilka iyo waajibaadkahu saaray Xeerka Shaqaalaha Rayidka ahama xeerarkale eedalku.

Qodobka 46^{aad}
Wasaaradda Cadaaladda

Iyada oo la fulinayo waajibaadka xukuumadda ka saaran sugidda xuquuqaha iyo xorriyadaha Dastuurku dammaanad-qaaday, meel-marinta ku-dhaqanka sharciga (rule of law), horumarinta adeegyada cadaaladeed iyo xaqiijinta u-sinnaanteed xilka iyo waajibaadka Wasaaradda Cadaaladda waa: -

1. Dejinta siyaasadaha qaran ee lagu horumarinayo, laguna tayaynayo adeegyada cadaaladeed iyo Kala-shaqaynta Bahda Cadaaladda meel-marinta siyasadahaas iyo la socodka shaqadood;
2. Xidhiidhinta, horumarinta hay'adaha bixiya adeegyada cadaaladeed iyo ku-ilaalinta gudashada xilkooda;/ ka warbixinta xilgudashadooda.
3. Qiimaynta wax-qabadka iyo ka-war-haynta dhibaatooyinka haysta ama la soo darsa hay'adaha Bahda Garsoorka iyo Cadaaladda, ka-talo-bixinta sida wax looga qaban karo iyo uga war-bixinta xaaladda hay'adaha Madaxweynaha iyo Goleyaasha Siyaasadeed ee Qaran;
4. Kor-u-qaadista fursad-u-helista cadaaladda iyo xaqiijinta u-sinnaanteed;
5. Qiimaynta, isu-duwidda, kormeeridda iyo tayaynta adeegyada kaalmada sharci iyo hubinta helitaankooda ee dadka u baahan ee aan kharashyada adeegyada iska bixin Karin;
6. Fulinta go'aammada maamul ee Guddida Cadaaladda;
7. Ku-baraarujinta Hay'adaha Bahda Cadaaladda xaaladaha khilaafsan Xuquuqda iyo Xoriyaadka Dastuuriga ah.
8. Bixinta ruqsadaha mihnedleyaasha sharciga (legal professionals) iyo horumarintooda;
9. Xaqiijinta ixtiraamista, ilaalinta iyo dhawrista xuquuqaha aasaasiga ah iyo xorriyadaha Dastuuriga ah.
10. Ka-war-haynta xaaladda guud ee cadaaladda dalka iyo soo-diyaarinta barnaamijyada iyo qorsheyaasha lagu horumarinayo hay'adaha bixiya adeegyada cadaaladeed iyadoo lala tashanayo madaxda hay'adahaas;
11. Dejinta nidaamka xabsiyayn oo la jaan-qaada Dastuurka, qawaaniinta caalamiga ah iyo heerarka tayo ee guud ahaan la aqoonsan yahay;
12. Ku-wacyi-gelinta dadweynaha xuquuqdooda iyo waajibaadyadooda;
13. Horumarinta shuruucda dalka sida Dastuurka iyo xeerarka uu adeegsado garsoorku, iyadoo la tashanaysa daneeyayaasha kale;
14. Qabashada codsiyada shisheeye ee lagu doonayo soo-celinta dembiile iyo kuwa lagu doonayo aqoonsiga xukunnada ciqaabeed ee shisheeye iyo u-dirista codsiyo noocaas oo kale ah hay'adaha dhiggeeda ah ee dawlad shisheeye, ka-dib markay hay'adaha ku shaqada leh ka hesho qoraallo dhammaystiran oo arrimahaas la xidhiidha;

15. Qabashada iyo ka-go'aan-gaadhista codsiyada shisheeye ee lagu doonayo soo-wareejinta maxbuus xukuman oo ku xidhan Somaliland una dhashay ama xidhiidh dhaw la leh dalkaa shisheeye, amaba u-dirista codsiyo kuwaa la mid ah dawlad shisheeye oo ay ku codsanayso u-soo-wareejinta Somaliland maxbuus xukuman oo ku xidhan dalkaa shisheeye una dhashay ama xidhiidh dhaw la leh Somaliland;
16. Qabashada wixii kale ee xeer kale awood u siiyo.
17. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 47^{aad}

Wasaaradda Xidhiidhka Goleyaasha, Cilmi Baadhista iyo Tiknoolajiyadda

Iyadaoo la xoojinayo xidhiidhkawada-shaqayneed eedastuurigaah ah, xilka iyo waajibaadka WasaaraddaXidhiidhkaGolayaasha,Cilmi-baadhistaayo Tiknoolajiyaddu waa: -

1. Isku xidhkaiyo kashaqaynta wadashaqaynta golahaXukuumadda iyo golayaasha xeer-dejinta
2. Kashaqaynta sidii loo meelmarin lahaahawlahaXukuumaddaeehoryaal goleyaasha xeer dejinta.
3. Isku dubaridkahawlahalagama maarmaankau ahansixinta madaxdasar sareee Xukuumaddaeemadaxwaynuhu magacaaboeubaahanansixinta golahawakiilada.
4. Kala talinta madaxwaynahaiyoXukuumadda arimahakayimaaddagoleyaashaxeer-dejinta.
5. U diyaar garaynta golahaWasiirradawarbixinta arimahakasoobaxagolasharci dejinta eeugabaahanyahayXukuumadda.
6. Deraasaynta meelahau baahancilmibaadhis iyo samaynta cilmibaadhista
7. Dejinta siyaasaddahaiyoistiraajiyada cilmi baadhisaha.
8. Isku xidhkacilmibaadhisahaiyo dadaaladacilmibaadhiseed.
9. Horumarinta cilmigatiknoolajiyadaayo dejinta siyaasado lagu horumarinayo teknoolajiyadda.
10. Abuuriddaqaab-dhismeed Xukuumaddu ku gaadho horumartiknoolajiyadeed.
11. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 48^{aad}

Wasaaradda Kaluumaysiga

Iyadaoo xukuumaddu fulinaysa xilkakasaaran dhiirigelinta koru qaadistawax soo saarka dalka iyo kafaai'daysigakalluunka iyo khayraadkabadda, xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda Kaluumaysiga iyo Khayraadka Baddu waa:

1. Diyaarintasiyaasad lagagafaa'iidayo sanayso islamarkaan lagu hagayo kalluumaysiga iyo kormeeridda fulinteeda
2. Horumarinta kalluumaysiga iyo dhawridda nafleybiyoodka
3. Soo diyaarinta sharciyo iyosamaynta, xeer nidaamiyaal, lagu horumarinaayo kalluumaysiga
4. Dhiirigelinta fursadaha maal geshiga kalluumaysiga JSL.
5. Dejinta siyaasadda iyo isti-raati-jiyadda tababaridada kakasha qeeya kalluumaysiga.
6. Isku xidhka xidhiidhka hay'addaha heer gobol iyokuwa caalamiga ah eeku hawlan nafleybadeedka, iyadaoo la siinaayotaageero farsamo.
7. Dhiirigelinta horumarkatignoolajiyadda la xidhiidha kalluumaysigasi loo horumariyo tayadaiyo tirada kalluumaysiga.
8. Taageeridda siijiritaanka kalluumaysiga iyadoo la hirgalinaayo siyaasadda iyo xeerar lagu xakamaynayo kalluumaysiga sharci daradaah.
9. Dhiirigelinta habkadhaca eekalluumaysiga.
10. Dhiirigelinta barnaamijyada bulshada ee wax soosaarka kalluumaysiga.
11. Diyaarinta warbixino cilmiyeed oo laxidhiidha kalluumaysiga iyo heerka kalluumaysiga dalka taasoo wax kataraysa horumarinta heerka kalluumaysiga dalka.
12. Bixinta ruqsadaha kalluumaysiga iyo xadidaad xiliyadabad-xidhanka iyobad-furanka.
13. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 49^{aad}

Wasaaradda Qorshaynta Qarankaiyo Hurumarinta.

Waxaa Xukuumadda xilkasaaranyahay, diyaar garaynta iyo dabagalka qorshe horumarineed oo dhammaystiran oo ah mid dhaqaale iyo bulsho, diyaargaraynta iyo dhiirigelinta maalgashiga dalka JSL si taas loo gaadhaan xilkaiyo waajibaadka Wasaaradda

Qorshayntu waa:

1. Soo bandhigiddaqorshayaal iyo istiraajiyaddahorumarineed kuwaas oo awoodd u leh xaqiijintayoolka fogsii loogaxusho qorshahahaboon iyadaoo lagaduulayo hadbaxaaladataagan.
2. Dejinta qorshahamudadadhow oo ku salaysan kamudadadheer, kaas oo sumad u yeelaya ujeedooyinka lahigsanayomudadadhowislamarkaanakoobsanaysa dhinacyadadhaqaale iyobulsho eemuji tamaca islamarkaanahabaynayaawoodda bulshada.
3. Diyaargaraynta qorshesannadle ah oo kaduulayahabkadhaqaaleeetaagnaaxiliga diyaargaraynta qorshahaiyadaoo lagaduulayo qorshahamudadadhexe.
4. Qiimaynta mashaariicdahorumarineed iyo u hawl-gelidameelmarintooda.
5. Korjoogtaynta mashaariicda qorshahahorumarineed si loo ogaado dhib iyo dheeftoodaxiliga fulintaiyo xal u raadintooda.
6. Daraasayntacarqaladahasoo waajahi karraqorshahahorumarineed iyo kutala galkooda in aanaydhicin.
6. Korjoogtayn qorshahawax soo-saar eesannadlaha ah iyadaoowasiirku xadidayo tiradakormeerada eedhammaadkasannad walbaiyadaoo lagasoo warbixinayo, Horumarkalaseeyey,ku dhaqan la'aanta iyo baalmarista qorshaha horumarineed, mashaakilkaiyocarqaladahakasoo baxaymeelmarintaqorshaha sannad ka, iyo katalo bixintatalaabooyinka ku habboon eelagagatalaabi karo wixiigol-daloolooyinaheesoo baxaysannad kaasi loo xaqiijiyo ujeeddooyinkii iyo qorshahamuddadadhow.
8. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 50^{aad}
Wasaaradda DuulistaiyoHawadda

Iyadaoo Xukuumadda xil ka saaranyahayin kor loo qaado ganacsiga duulista madaniga ah iyo soo jiidashadamaalgashigaduulista madaniga ah, xilka iyowaajibaadka WasaaraddaDuulista iyoHawaddawaa:

1. Dejinta siyaasaddaiyo horumarintasaadaashahawadda.

2. Maamulkagadiidka cirka eekagoosha ama kaganacsatdaJSL.
3. Curinta shuruucdalagumaamulo goobahadiyaaraduhu kagooshaan iyo horumarintooda.
4. Samaynta siyaasado iyo isti-raati-jiyado lagu hagayo, lagunahorumarinayoduulista hawaddajamhuuriyaddaSomaliland
5. Xaqiijinta in si habboon loo ilaaliyeybadqabkaiyo amnigaganacsigahawaddaiyo horumarintadanta guud,
6. Hogaaminta duulista hawaddaeeSomaliland gudeheeda.
7. Horumarint iyo kor u qaadida sumcadda iyo adeegga Madaarada.
- 8.Dardargelinta maamulka iyo habsami u socodka hawlaha adeegyada Madaarada Dalka.
9. Hogaaminta, horumarintaiyo sii joogtaynta hannaan gaadidka cirka ah
10. Kobcintanidaamin wanaagsan oo cadkaas oo kajawaabi karabaahidda dadwaynaha
11. Hogaaminta iyo korjoogtaynta(supervising) horumarintashabakaddagaadiidka cirkaSomaliland oo dhaqaale ahaan shaqayn kara (economicallyviable) kaas oo kobciyahorumarkadhaqaale eegudahaiyo midkaheer gobolba
12. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 51^{aad}
Wasaaradda Diinta iyoAwqaafta

Iyadaoo lagaduulayo xilkakasaaranXukuumadda in aan geyigaSomaliland lagu faafin diin kabaxsan Diinta islaamka, kahortegiddafisqiga iyoanshax-xumada, iyoxaqiijinta sidii xeerarkadalka loogu salayn lahaashareecadda islaamka islamarkaanaloo ilaalin lahaawqaafta, xilkaiyowaajibaadka WasaaraddaDiintaiyo Awqaaftawaa:

1. Xaqiijinta in aan diinkale lagu faafin dalka.
2. Kahortegiddahabdhaqanadakabaxsan Diintaiyo dhaqankasuuban eeaynu leenaay.
3. Maamulkaiyo kor joogtaynta hawlahaxajka.
4. Diyaar garaynta imaamadamasajidadaaiyo kor uqaadida wacyigooda

5. Diiwaangelinta imaamadasaajidada
6. Sheegidda wanaaggaiyoku wacyigelintakareebanaanta fisqiga iyo xumaha.
7. Maamulkaiyo gacan kuhayntawaqafkama'guurtada ah iyo ku dhiiri gelinta bulshadahawlahawaqfigaiyo samafalka
8. Dhiiri gelinta xifdiga quraankaiyo culuumtiisa.
9. Taageeridda iyo horumarinta malcaamadahiyo xarumahalagu barto culuumta diinta islaamka.
10. Dhiirigelinta dhisiddamasajidada, maamulkoodaiyo maamuliddadhulka danta guud eeloo jaro masajidada iyo malcaamadaha.
11. Koru qaadistashacaa'irtaislaamka iyo dhawristooda
12. Kahortagga in dalka lasoo geliyo ama laga abuuro fisqiyo wixiiwax u dhimaya dhaqankaislaamka.
13. Koru qaaddidaxidhiidhkahay'addahaislaamigaah iyo isku xidhkooda.
14. Ilaalinta iyo ku dhawaaqiddamaalmaharamadaanta, ciidahiyo maalmahakale ee Diiniga ah
15. Kahortaggain kooxahafidiyawaxalagu tilmaamo diimaha eekabaxsan diinta islaamku dalkasoo galaan ama wax soo geliyaan.
16. Soo-saarista fatwada rasmiga ah iyo dejinta hal-beegyada lagu maamulayo gawraca Xoolaha.
17. Midaynta manaahijta machadyada diiniga ah iyo malcaamadaha wadanka.
18. Iyo xilka iyo waajibaadka kale e ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

Qodobka 52^{aad} **Wasaaradda Dib-udejinta**

Xilka iyo waajibaadka WasaaraddaDib-udejinta waaa:

1. Xog ogaal u noqoshada dadkaqaxootiga ah ee reer Somaliland ah eeku sugan wadamadaaynu dersikanahayiyu dunidakale ba.
2. In qaxootigareer Somaliland si sharaf iyo nabadgelyo ahdib lagu soo celiyo.
3. Qiimaynta iyo dabagalkamacaawinooyinka gargaarkaiyo kaalmadaloofidiyo dadkaku soonoqonaya dalka.
4. Taakuulaynta iyo gacanqabashadabarakacayaasha.

5. Dib u dejinta qaxoontigasoo noqonayaama barakacayaasha.
6. Iyo xilka iyo waajibaadka kale ee ay u xilsaaraan Xeerarka dalku.

QAYBTA SADDEXAAD
QAAB-DHISMEEDKA WAARADAH

Qodobka 53^{aad}
Qaab-dhismeedka Wasaaraddaha

Qaab-dhismeedka wasaaraduhu, wuxuu ka kooban yahay Xafiiska wasiirka, wasiir ku xegeenka, wasiirudawlaha, agaasimaha guud iyo madax waaxeedada iyo qaybaha kale ee loo baahdo.

Qodobka 54^{aad}
Xafiiska Wasiirka

Xafiiska wasiirku wuxuu ka kooban yahay xafiiskawasiirka, xafiiskawasiiru dawlaha, xafiiska wasiir ku xegeenka, la-taliyayaashawasiirka.

Qodobka 55^{aad}
Agaasimaha Guud

Hadaan xeer si kale u dhigin, Wasaaradd kastaawaxaay yeelanaysaa Agaasinka Guud oo aysoo hoos gelayaan Waaxda Qorshaynta iyo Tiro-koobka (statistics), Waaxda Maamulkaiyo maaliyadda iyo waaxahakale ee Wasaaraddu baahato.

Qodobka 56^{aad}
Aasaasidda Xafiisyada Heer Gobol

Xafiisyada Heer Gobol ee Wasaaradda marka ay lagama maar maan noqoto waxa lagu aasaasayaa Xeer Wasiir.

Qodobka 57^{aad}
Mas'uuliyiinta Xafiisyada Heer-Gobol

Xafiisyada heer gobol waxa akamas'uul noqonaya suduwa-yaasha Heer Gobol ee Wasaaraddaha.

Qodobka 58^{aad}
Kormeeridda Xafiisyada Heer Gobol

Kormeeridda shaqada xafiisyada heer gobol waxa akamas'uul ahagaasimaha Guud ee Wasaaradda ama hay'adda Xukuumadda uu Xafiisku hoos tago.

Qodobka 59^{aad}
Qaybaha iyo Shaqaalaha Xafiisyada Heer Gobol

Xafiisyadaheer gobol waxay yeelanayaan qaybahaiyo shaqaalahagalamamaarmaankau ah.

Qodobka 60^{aad}
Xilka xafiisyada HeerGobol

Xafiiska Heer Gobol wuxuu:

1. FuliyaXeerarka,siyaasaddaha, mashaariicdaiyobarnaamijyadaWasaaradda ama hay'adda uu wakiilka kayahay.
2. Iyadaoo si hufan oo tayoleh uu u qabanayo, wuxuu siiyaadadkagobolka adeegyadaheer gobol eeWasaaradda ama hay'adda uu wakiilka kayahay qabato.
3. Wuxuu isku xidhaa Wasaaradda ama Hay'adda uu kawakiilkayahayyo kuwala gudboon eeheergobol iyoMaamulkaGobolka.
4. Fuliyaaxilkaiyo waajibaadkakaleeeMadaxadaWasaaradda ama hay'adda uu wakiilka kayahay xilsaarto.
5. Xafiisyadaheer gobol waxaalaasayaamarkastao ayagama maarmaan noqoto.
6. Wuxuuna masuul ka yahey shaqaalaha degmooyinka jooga kormeerkooda iyo mushaharkood.

Qodobka 61^{aad}
Xilka iyo WaajibaadkaIsuduwayaasha Gobollada

Isuduwayaashagoboladuwaxaay: -

1. Fuliyaan awooddahaiyoxilkaxafiiska eeheer gobol.
2. Kamas'uulyihiin maamulka, qorshaynta iyo hagiddahawlahaxafiiska
3. Si waafaqsan xeerka shaqaalahauanshaxmariyaashaqaalahaheer Gobol ee Hay'addahaaywakiilkakayihiin.
4. Ogolaadaan fasax xanuunka, umuliddaiyo maqnaanshiyahalacagta lahayn, iyo fasaxyadarasmigaah eeshaqaalahaheer gobol.
5. Diyaargaraynta odoraskamiisaniyadaeeheer gobol,
6. Ansixinta dalabkaiibsigaqalabkaxafiisyadaeegobolka isagao kaduulaya miisaaniyaddaloo ansixiyay.
7. Kagorgortanka, geliddaiyosaxeexaheshiisyadaadeegga, iibkaeegobolkaku waas oo qiimahoodu kabadnayn afar milyan (4 000 000)oo Somaliland Shillings
8. Kago'aan gaadhaan cabashooyinka xagaxuquuqda eeshaqaalahagobolka.
9. Kago'aan gaadhaancodsiyadagunnadashaqada dheeraadkaah.
10. Koru qaadan wadashaqayntakadhexeysaxafiisyadahay'addahaXukuumadda ee kale eeheer gobol iyo xafiiskahay'adda uu wakiilkakayahay.
11. Go'aaminta safaradashaqadaeegobolka dhexdiisaiyadaoo mudadasafarka ee gobolka dhexdiisakabadnaan karin tobon maalmood.
12. Go'aaminta kaqaybgalkashaqaalaha eeshirarka, aqoon isweydaarsiyada, iyo tababaradaheer gobol.
13. Shaqooyinka kale ee xeeru xilsaarayamamas'uul ka sareeyaau igmad

Qodobka 62^{aad}
Kormeerka iyo dibueegista TalaabooyinkIsu-Duwayaasha

Awooddahaisu-duwayaasha eeku xusan qodobkasareiska hortaagi maayaan wasiirka/gudoomiyaha/maareeyahainuu dib u eego wax-kabedelo, laalo, talaabo kasta oo uu qaadayisuduwe, sidoo kale wuxuu isku bedelikaraaisuduwayaashaGobollada.

Qodobka 63^{aad}
Hay'addaha Xukuumadda

1. Iyadaoo lagaduulayo Qodobka113aad eeDastuurka,hay'addahawaxaloolajeedaa Guddiyada(komishanada), Xafiisyadaiyo mu'asasad kasta oo kale oo fulineed oo aan ahayn GolahaWasiirrada,Wakaaladdaha, Shirkadahaiyo Mashaariicda.
2. Hay'aduhuwaxayleeyihijiritaan qaanuuni ah oowaafaqsan Qodobka53aadee XeerkaMadanigamarka aan sidaas sikasoo horjeedasi cad loogu qeexin xeerka lagu aasasay.
3. MadexweynahaJamhuuriyaddaSomaliland isagao la tashanaayacidaay khusayso waxauudhisi karaahay'ado Madaxbanaan oo loo xilsaaro hawlo gaar ah.

Qodobka 64^{aad}
Xeerka Aasaasidda

1. Mid kasta oo kamid ahhay'addahawaain xeerkeeddalagu aasaasayayku cadaadaanarimahaku dhigan xeerkan islamarkanawaain loo aasaasaasi waafaqsan xeerkan.
2. Xeerkahay'addawaain lagu sheegaamagacahay'adda, dabeecadeeda, ujeedooyinkaloo aasasay, waajibaadkeedaiyo xilkeeda,awooddahahay'adda, maaliyadda, Wasaaraddakormeeraku leh, qaabdhismeedkeeda, iyo waxyaabaha kale eelagama maarmaanka ah.
3. Hay'addahamadaxbanaan waxaalaabuuri karaaoo kaliyamarkauu kahoreeyo xeer laguaasaasay.

Qodobka 65^{aad}
Madaxbanaanida Hay'addaha

1. Xeerkalagu aasaasay hay'adda waain lagu sheegaa heerkamadaxbanaanieeay leedahay intuu gaadhsiisanyahay.
2. Heerkamadaxbananiduwuxuu noqon karaamid hawl-gudasho iyo mid maaliyadeed.

QAYBTA AFRAAD
QAAB-DHISMEEDKA HAY'ADDAHA

Qodobka 66^{aad}
Qaab-dhismeedka Hay'addaha

1. Xeerkalagu aasaasayo hay'addawaain lagu sheegaa qaab-dhismeedka hay'adda, iyada oo si cad loogu qeexayo inay leedahay Gudilatalineed (advisory Board) ama Gudi Agaasin amanaanaylahayn iyada oo la eegayo dabciga hay'adda.
2. Waawaajib in hay'addahaleh Guddi Agaasin (komishanada) ay yeeshaanguddi agaasino oo kakooban tirohal-dheeri ah.
3. Qayb kasta oo kamid ah hay'addawaain xilkeeda, waajib aadkedaiyo awoodeheedasi cad loogu qeexa xeerkalagu aasaasayo.

Qodobka 67^{aad}
Ujeedooyinka Hay'addaha

Iyada oo ay hay'ad kastaleedahay u jeedo u gaar ah oo ku dhisan dabcigeeda, hay'ad kasta waxa ay yeelanaysaa ujeedooyinkan soo socda:

1. In hay'ad kasta adkaysokaalinta ay ku leedahay horumarintamaamulka, siyaasada iyo dhaqaalaha Dalka maadaama aytahay qayb aan sinaugabixi karin nidaamka maamul, siyaasada iyo dhaqaaleedalka.
2. In ayu hawlgasho qabashada adeegyada ugu muhiimsan iyo horumarintooda iyada oo kaduulaysamabda' ah soo celinta kharashkaiyo xaqiijinta soo hoynta miinsaaniyadadheeraadka ah iyada oo kuxaqiijinaysa Tartanka ganacsi eexortaah Gudahiyo debedaba.
3. Ujeedo kasta oo ay keensatay dabeecad ahay'adu oo la xidhiidha hawshaloo abuuray.

Qodobka 68^{aad}
Awooddaha Hay'addaha

Kasokow awooddahalagu xusayxeerkaaasasida, hay'ad kastaasi ayu xaqiijiso ujeedooyinkeeda, waxaayleedahayawooddahasoo socda:

- 1) In ayqaado talaaboyin kasta oo ayku xaqiijinayujeedoyinkeediiloo abuuray, iyada oo dhawrayxeerka.
- 2) Hawlgelinta iyo qaadashadashaqaalahalagama marmankauah xil-gudashadeedaiyada oo xeerkashaqaalahalaraacayo.
- 3) In marka ayhesho ogalaanshiyahaciddaaykhusayso laamo ka furato dalkagudihiisa iyo debediisabamarkalagama marmaayn u noqoto hawl-gudashadeeda.
- 4) Diyaar garaynta mashaaric horomarineed.

Qodobka 69^{aad}
Masuuliyadda Hay'adda

Hay'ad kastaawaxaaysi toos ah ugamas'uul tahayin aysi wanaagsan u gudato una mamusho xilkeedaiyada oo qaadaytalaabooyin lagu ilaalinayodantaguud islamarkaanaraacaysharciga dalka.

Qodobka 70^{aad}
Maaliyaddaiyo Hab-Xisaabeedka

1. Hay'adu waxay kafurankartaalambar xisaabeedoo loo adeegsanayo lacagta dalka ama mid keleba Baanankadalka.
2. Hay'ad kasta waain qaab xisaabeedkeeduhaado mid sax ah oo hufan islamarkaana aykamuugato dakhligaiyokharashkabataas oo ku salaysan hanaan xisaabeedkadalka.
3. Hay'ad kasta waain ayku ekaataamiisaniyadsannad eedkaislamarkaanahadaan loogu ogolaan qoraal aanaymadaxnau wareejinmadax kale
4. Hay'ad kastaawaain aayxisaabxidh saddex bilood ah u gudbiso Wasaaradda Maaliyaddaiyo hanta dhawrahaGuud.
5. Hay'ad kastaawaxay yeelanaysaaqayb u qaabilsann xisaabaadka.

Qodobka 71^{aad}
Adeegsiga Misaniyada Hay'adda

1. Misaaniyada hay'addawaxaaloo adeegsanayaasi loo gaadho ujeedooyinkahay'adda.
 2. Iyadaoo waxba loo dhimin qodobkahore Miisaaniyadda hay'addawaxaaloo adeegsanayaahawlahahoos ku qoran.
 - b. Maamulka hay'adda iyowaxyaabahalagama maarmaankauah fulinta Xilkeeda. . t.
- Bixinta waajibaadkamaaliyadeed ee hay'adda
- j. Maalgelintamashaariicdahorumarineed eelagu ansixiyaymiisaaniyadda
- x. Bixinta mushaharkaiyo gunnooyinkaiyo Wixiikale eexeerkamiisaaniyaddaloogu ogolaaday.
3. Waxaareeban hadaanloo ogolaan in ayhay'addu uisticmaasho maaliyadd hawlaheeda.
 - b. Ku iibsasho dhul ama dhisid
- t. Ku tasarufkahadhaagaiyo faa'iidadamarkay jiraan
4. Waxaahay'daku waajib ah:
 - i. In loo abuuro xisaab gaar ah wixiiburburayamalabadalay, manabannaanaku ta sarufkeedu, in loo adeegsado ujeedooyinga ahoo ka baxsan kuwii loogu talo galay.
 - ii. In loo maal galiyo sidaugu faa'iidadabadan
 - iii. Inlagajaro diwaanka alaabta ku dhamaatayisticmaalka am qiimo beeshay

Qodobka 72^{aad}
Xisaab Celinta

Hay'ad kasta waainaysamaysaaxisaabcelinsannadle ah oo ayu gudbinayso xisaabiyahaguud iyo Hanti dhawraha Guud.

Qodobka 73^{aad}
Xisaab Xidhka

1. Waxaaku waajib ah hay'addainaysamayso xisaab xidh lix bilood ah, oo ayku xusan tahay: -
 - b. cadaaynta xisab xidhkaiyo hadhaagahaduu jiro
 - t. warbixintaxisaabiyahaguud iyo Hanti Dhawraha Guud
2. Warbixinadaxilli -lahaah eewax qabadkaiyo habsamiuu socodkahawlahahay'adda ee sannad maaliyadeeddka iyo qorshe hawleed keedasannad kadanbe.

Qodobka 74^{aad}
Amaahda

Ma banana inay hay'addu amaahato wax ka badan kharashka miisaaniyada ugu jira hadaanu Madaxweynuhu ogolaan.

Qodobka 75^{aad}
Go'aanada Hay'addaha

- 1) Hay'aduwaxaaymudo30 maalmood gudahoodakagago'aan gaadhaysaa cabashooyinka loosoo gudbiyay, waanain qoraal lagu siiyo cidda danaynaysa, waxaana looga racfaan qaadan karaaMaxkamadaSaremudo aan kabadnayn Sodonmaalmood oo kabilaabanta maalinta lasiiyogo'aanka ciddadanaynaysa.
- 2) Amaradaama go'aan kasta oo kasoo baxa hay'addahao khilaafsan Dastuurka ama Xeerarkadalka waxaadarafkakacabanaayau gudbin karaaMaxkamadaawooddau leh, mudo sodon maalmood gudaheedah oo kabilaabanta maalinta qoraalku soo baxayama aygaadhaycida uucusleeyaygo'aankaam amarku.

Qodobka 76^{aad}
Warbixinaha

1. Hay'ad kasta waxaku waajib ah inaysamaysowarbixinsannadle ah ooayu gudbinayso Madaxwaynaha amaWasiirka,iyada oo ku sheegaysawixiiu qabsoomay, waxau qorsheeyan, talaabooyinkamuhiimka eeayqaadeen iyo wixiikaleeeMadaxwaynuhu amro.
2. Haya'dduwaxaysidoo kaleu gudbinaysaawarbixin mar kastaoo uu Madaxwaynuhuama wasiirku sidaas amro amaayula muuqato hay'addainayhaboon tahay.

QAYBTA SHANAAD

WAKAALADDAHA

Qodobka 77^{aad} **Wakaaladdaha**

1. Wakaaladdu waaqaybaasaasi ah oo si gaaralooguxilsaaro shaqo muhiimah oo wax soo Saar leh, waxaanalagu xidhiidhayaa Wasaaraddkamid ah Wasaaraddaha dalka.
2. Iyadaoo wakaaladuhu lawadaagaan hay'addahaaxkaamtaku dhigan QaybtaShanaad ee xeerkan, qodobadan soosocdawaxalagu dhaqayaawakaaladdaha.

Qodobka 78^{aad} **Xilka iyo WaajibaadkaWakaaladda.**

1. Wakaaladu Waxay:
 - i. dhaqan gelinaysa siyaasadda guud iyo mashaariicdahorumarineedee Wasaaraddawixiikakhuseeya.
 - ii. Fulinaysa qorshayaashaiyobarnaamijyadawakaalad eeku salaysan qorshahaiyo siyaasadda Wasaaradda,qaybtak kakhusaysa.
 - iii. Dejinaysahalbeegyaddashaqada wakaaladda si waafaqsan qorshahaiyo barnaamijyada Wasaaraddaqaybta kakhusaysa.
2. Wakaalad kastaawaxaakamadax noqonayaMaareeyeguud kaas ooyeelan karamid iyo in ka badan oo ku xigeeno ah.
3. Wakaalad kastaawaxaay yeelan kartaawaaxahakala ah Qorshaynta iyo Tiro-koobka, Maamulkaiyo Maaliyaddaiyo waaxahakale ee ayu baahato.

Qodobka 79^{aad} **Xilka iyo WaajibaadkaMaareeyayaasha**

1. Maareyayaasha ama madaxdawaxaayfuliyaan xilkawakaaladda/xafiiska shuruucdaxeer hoosaadyadaiyo maamulkooda.
2. Maareeyuhu wuxuu leeyahayansixinta, magacaabistasaraakiisha wakaaladda kadib markauu helo go'aankagudida qiimaynta iyo anshax-marintasi waafaqsanXeerka shaqaalahaXukuumadda.

Qodobka 80^{aad}
Xilka Maareeyeku Xigeenadda

Maareeyeku-xigeenku wuxuu:

- 1) KaCaawiyaamaareeyahaxilgudasshaddoodasida xeerkaamaxeer hoosaadyadu dhigayaan.
- 2) Iyadaoo waxbaloo dhimin xilkamaareeyeku xigeenka, Maareeyuhu wuxuu u xilsaari karaaku xigeenkiisahogaaminta waax kamid ahwaaxahamaamulkaee wakaaladda iyadaoo aanu kuyeelanaynguno dheeraad ah.
- 3) Wuxuu Maareeyuhu SaraakiishaMaamulka amaShaqaalahaWakaaladd u diri Kara shaqo dheeraadah Hadaanayjirin xeerar ka reebaya amaanaykahor imaanayn xilkiisaxeerku qeexay.

QAYBTA LIXAAD
SHIRKADAHA IYO MASHAARIICDAXUKUUMADDA

Qodobka 81^{aad}
ShirkadahaXukuumadduLeedahay Ama Wax-kuleedahay

- 1) ShirkaddaXukuumadduleedahayama wax ku leedahaywaata ay yeelanayso Xukuumaddu uguyaraansaddex dalooloo meel saamiyadashirkadda, waxaanala hoosgeynayaawasaaraaddakuhaboon eayleeyihiin wadashaqayn la xidhiidhaxaga shaqada, siyaasadda iyomashaariicda
- 2) Shirkadahawaxalagu xidhayaa Wasaaraddkamid ah Wasaaraddaha dalka
- 3) Waxaywasiirkaaykhusayso u gudbinayaan xisaab xidhkoodamudo aanka badnayn 30 maalmood markalagabilaabo maalinta xisaab xidh-sandeedka.
- 4) Shirkaduhu waxayku siishaqaynayaan miisaaniyaddiihoreintaxisaab xidhku dhammaanayo, shirkad kasta oo is-bixin wayda sannad maaliyadeedkeedawaxaa lagu soo rogayaa sannad-maaliyadeedkeedakormeer gacan ku hayn.

Qodobka 82^{aad}
Warshadaha iyo Mashaaricda Madaxabanaan

Xukuumaddadu waxaayyeelan kartaawarshaddoiyo mashaariicmadaxbanaan ooleh jiritaan qaanuuni ah, waxaanalagu dhaqayaa cutubkan khuseeya wakaaladdahaiyagooyeelan doona guddi latalineed.

QAYBTA TODOBAAD
XIDHIIDHKA MAAMUL EE WASAARADDAHA, HAY'ADDAHA IYO
WAKAALADDAHA

Qodobka 83^{aad}
Xidhiidhka Maamul ee Wasaaraddahaiyo Hay'addaha Xukuumaddaiyo
Wakaaladdaha

Xidhiidhkamaamulxeerkan gudahiisa waxaloogajeedaa:

1. Kormeer: ooah awoodda:
 - i. Wasaaradduhu ku leeyihiin hay'addaha, wakaaladdahaiyo shirkadahahoos imanayaama ku xidhan taas oo laxidhiidha kormeerkahawl fulintooda, tayada wax-qabadkooda, iyadaoo aan la faro gelinaynayn hawl maalmeedkooda.
 - ii. Heliddawar bixinadashaqada, maaliyadda, qiimaynta lasocodka siyaasadda, halbeegyadaiyo tilmaamahaguud ee Xukuumadda, baabi'intaku xad-gudubka maamulkaiyo awooddaiyo ansixinta odoraskamiisaaniyadda.
 - iii. Lagu kala hormarinaayo oo mudnaanta lagu kalasiinayo qorshayaasha
2. Kor-jogtayn maamul ooah awooddama'suul (administrative supervision) ku hagi karo xilgudashadama dakhahaosaysa, islamarkanakaga joojinayo gefakamaamulisaga oo dib ugu eegi kara talaabooyinkauu qaatay, si uu usaxo go'aamadiisa ama ku laalikaro ama wax kagabedelikaro go'aamadaku xigeenka.
3. Waxaareeban in kormeer maamulgaadhsiisnaado:
 - a. magacaabid hadaan loogasoo racfaan qaadan
 - b. Dib u eegida, laalida, wax kabadelka go'aamadooda aan kabaxsanayn awooddahama'suuliyiintago'aankaqaatay.
4. Kormeerka Wasaaraddi ku leedahay hay'ad, wakaalad ama shirkad waxaareeban in uu gaadhsiisnaado heshiisyada ay gashay hay'addu, wakaaladdu ama shirkadu hadaanany dhaafin xuduudeeda.

Qodobka 84^{aad}

Bixinta xogta

Waxay Wasaaraddu xaq ugu leedahay hay'addaha, wakaaladdahaiyo shirkadaha hoosyimaada inay ugu gudbiyaan xogta ayu baahan tahay iyo cadaaymahala xidhiidha.

Qodobka 85^{aad}

Dambiyada iyo Cigaabaha

Hay'adda, wakaaladda iyo shirkad kasta oo Wasaaradda ay hoos timaado ugudbin waydaxogta iyo xisaabaad kaxeerkanidhigay, waxa ay wasaaraddu ku soo rogi kartaa:

1. inaanay helin kordhin misaan iyadeed.
2. Inay xayirto lambarad xisaabta ee hay'adda, wakaaladda ama shirkadda iyo hantideed ainta ay soo gudbinayaan xisaab xidhkalagarabo
3. inay Madaxwaynahaiyo Golaha Wasiirrada kulataliso in hay'addaas, wakaaladdaas ama shirkadaas la baabiyo.
4. Inwasiirku ugudbiyo Xeer-ilaalinta, kadib marka uu helo ogolaanshaha Madaxwaynaha, codsi amarqabasho oo lid ku ah madaxada, wakaaladda, shirkadda ama sarkaalkasta oo Wasaaradda iska hortaaga ama kaqariyey xog la xidhiidh xisaabaad kaiyo hawlaha hay'adda, wakaaladda ama shirkadda oo ay dalbatay ama meel kadhac kasta oo laxidhiidhatalaabo kasta oo khilaafsan xeerka oo laqaatay.

Qodobka 86^{aad}

Xalinta Isqabadka Hay'addaha Xukuumadda

1. Isqabad-kasta oo kadhac abuurma Xukuumadda iyo hay'adeheedda, wakaaladeheedda iyo shirkadeheedda lanaxidhiidha xil, waajibaad, awood ama khilaaf sharci waxa lagu xalinayaasi waafaqsan Xeerkan.
2. Marka isqabadkaasay xalin kari waayaan, cida ay dhexmartay waayn ay ugu gudbiyaan Madaxwaynaha.

QAYBTA SIDEEDDAAD

Habdhaqanka iyo Waxyaabaha ka Reeban Madaxda Hay'addaha

Qodobka 87^{aad}

Habdhaqanka Saraakiisha Xukuumadda

Dhammaan shaqaalaha iyo saraakiisha Xukuumadda waxaaku waajib ah in ay raacaan Xeerka anshaxa ee hay'adda shaqaalaha.

Qodobka 88^{aad}

Waxyaabaha ka Reebanaan kara Madaxda Hay'addaha

1. Sarkaal amashaqaale Xukuumadeed si toos ah amasi dadban uma iibsano karo, hantilo xaraashayo cashuur Xukuumadeed, Ajuuro ama adeeg Xukuumadeed.
2. Madaxda hay'addaha, wakaaladdaha, shirkadaha iyo mashaariicda Xukuumadda, marka lagareebo xubnaha Golaha Wasiirrada, waxa akareeban inaysi uun ugu lug yeeshaan siyaasadda.
3. Waxa akareeban madaxda, hay'adda, wakaaladeheeda, shirkadeheeda iyo mashaariicdeed dhasho kasta oo kabaxsan tan Xukuumadda eello igmadday.

Qodobka 89^{aad}

Daacadnimada Mas'uuliyiinta

Mas'uulka ama shaqaalaha waxa ay xili kasta ay daacad u noqonayaan isla markaana hiil iyo hoo isla garab taagayaan Xukuumadda Qofu haya Somaliland xilama u qaban karo dal kale xil.

Qodobka 90^{aad}

Sheegida iyo soo Bandhigida Hantida iyo Masuuliyadda

1. Marka saraakiisha ama shaqaalaha Xukuumaddu ay qabanayaan xil xafiis, ama xili kasta oo xeer tilmaamo, waxaaku waajib ah in ay ciidda ay khasayso, iyaga oo dhaarsan u gudbiyaan hantidooda iyo maslaxad kasta oo ay ku leeyihiin ama kamas'uuliyihiin oo xidhiidh la leh shaqada.
2. Habraacadii waan-gelinta waxaloo raacayaa Xeer gaar ah.

Qodobka 91^{aad}
WufuuddaXukuumadda

1. Mas'uuliyiinta Xukuumadda eedalka wafti ahaanku metelikaraawaa:
 - b. Madaxweynaha.
 - t. Madaxweyne kuxigeenka.
 - j. Xubnaha Golaha Wasiirrada.
 - Kh. Madaxdaha hay'addahaiyow wakaaladdaha.
 - d. Agaasimayaashaguud.
2. Habkawufuudawaxaloo raacayanidaamka hab-maamuus ee ay de jiso Wasaaradda Arimaha Debeddaiyo Xidhiidhka Caalamiga ah

Qodobka 92^{aad}
AwooddaDhaarinta iyoAmarada Yeedhmada

Markacidaanahayn garsoorexeer u jideeyo dhegaysigaama qaadista caddayn, wuxuu awood u leeyaay dhaarintacidda uu kaqaadayo caddaynta, soo saaristayeedhmo qoraal ah ama amarsoo gudbinta qoraalo.

Qodobka 93^{aad}
IgmashadaAwoodda

1. Iyada oo mid kasta oo madaxda Xukuumadda, hay'adeheedda, wakaaladeheeddaiyo shirkadeheeddu mas'uul kayahay xilka iyo awooddahaloo igmaday hay'adiisa, wakaaladiisa ama shirkadiisa, waxa uu banaan inqayb kamid ah awoodiisau igman karo agaasimayaashaiyo isuduwayaasha Gobolladahadaya lagama maarmaan u tahay fulinta xeerarka, siyaasadda iyo qorshayaasha hay'adda, wakaaladda ama shirkadda.
2. Iyada oo waxbaloo dhimayn faqrada hore ee qodobkan, waxa aareeban igmashokasta oo aan qoraal ahayn, islamarkaana laxadiidin mawduuceedaiyocidda loo igmaday.

Qodobka 94^{aad}
Buuxinta Jagada Banaanaata

Jagadaku banaanaata geeri, is casilaad, xilkaqaadis, waxaasi ku meelgaadh ah loogu magacaabay acid xilka sii haysaiyada oo magacaabistaloo marayo habkii uu kuyimimas'uulka

hore. Waxaasereeban insi rasmiyacid loogu magacaabo xilkaaintaanu dhammaan fasaxa sarkaalkii horehaduu jiro, hadaanayjirin duruufdegdega ah oo keensanaysamagacaabis degdegah.

Qodobka 95^{aad}

Ku Simida Mas'uulka

Markasi aan joogto ahaynuuu maqnaado amaxilkiisau gudan kari waayo Agaasime Waaxeed ama ruux shaqaaleahi, sarkaalkakasareeyaisagao raacayaxeerarka wuxuu u magacaabayaa xilkiisiisarkaal amashaqaale kalehadbasidaytahayooaan kabaxsanayn waaxdiisa, si uu u qabto shaqadiisii

Qodobka 96^{aad}

MasuuliyaddaXukuumaddaeeekuaadanFalalka SaraakiishXukuumadda

1. Hay'adda Xukuumaddeed waxaaykamas'uulyihiin falalkamas'uuliyiinta metelaau Qaadeen si waafaqsanDastuurkaiyo xeerarkauyaala.
2. Hay'adda Xukuumadeedkamamas'uul ahagefakakadhashataxadardarada, niyad xumida ama jebintaXeerarka,Tilmaamahaiyogo'aamada.

QAYBTA SAGAALAAD

WARBIXINAHA IYOXUSUUSDHAWRKA

Qodobka 97^{aad}

Warbixinada Rasmiga ah

MadaxdaWasaaraddaha, hay'addahaxukuumadda, wakaaladdahaiyo shirkadahawaxay diyaar garaynayaan islamarkaanau gudbinayaanMadaxweynahawarbixinsannad le ah intaka horaysabisha koowaadee sannad walba.

Qodobka 98^{aad}

Jaangoynta NuxurkaWarbixinta

Nuxurkawarbixindasannadeedkawaxaalagu jaangoynaaXeer Madaxweyne

Qodobka 99^{aad}

Warbixinada Gaarka ah

Sarkaal kastawuxuu diyaargaraynayaawarbixingaah ah oo laxidhiidha shaqada uu mas'uulku kayahaymar kasta oo Madaxweynahaama mas'uulka kasareeyaakadalbado.

Qodobka 100^{aad}
Nuqulada Rasmigaah

Mid kamida nuquladarasmiga ah eewarbixinadawaxaaloo gudbinayaxarunta xusuus dhawrka Xukuumadda, waxaanafursad loo siinayaadadweynahainayhelikaraan.

Qodobka 101^{aad}
Warbixinada Gudaha

1. Maareeyayaashaiyo agaasimayaashubawaxaayugudbinayaanwasiirkoodawarbixin sannad le ah, ooayku xusanyihiin, waxqabadka,warbixintamaaliyadeed,qorshayaasha, talo bixinadooda, carqaladahaiyo Xeerarka amawareegtooyinkaloo baahanyahay.
2. Warbixinadu waain aykoobsadaan waxyaabahauqabsoomay iyo qiimaynta inta horumar lagagaadhayqorshayaashiila ansaxiyey,taas oo ayweheliso warbixintii maaliyadda oo muujinaysaakharashaadkiisannadka, dakhliga, soo-jeedimaha,talo bixinadaiyo qorshehawleedkasannadkaxiga ooayku jiraan xeerarkaiyo wareegtooyinkalagamamaarmaanka ah.

Qodobka 102^{ad}
Xusuus Dhawrka

1. Mid kasta oo kamid ahWasaaraddaha, hay'addahaiyo wakaaladdahu waxaay yeelanayaan xafiiska xusuus dhawrkaooyeelanayadiiwaan u gaar ah, oo lagu kaydiyo lagunaqorogo'aamadakama dambaystaah, amarada,wareegtooyinka, xeer-hoosaadyada, heshiisyada kasoo baxa ama loo soo diro.
2. Mar kasta oo khilaaf kashashanawaxaalagagago'aan gaadhayaataariikhdaiyo xiliga ladiiwaangeliyey.

Qodobka 103^{aad}
Sumada iyo TirooyinkaQoraalada

Qoraalkastaakastaawaxalagu soo saarayaasumad iyo lambar u gaar ah oosannad walbaka bilaabma lambarKow.

QAYBTA TOBNAAD

Qodobka Kala Duwan

Qodobka 104^{aad}

Xiliga kala Guurka

1. Iyada oo xeerkan Aasaas iyo dhismaha u yahay Wasaaraddaha, qaab dhismeedkooda, habkaiyo hanaankooda xilgudasho, waxa xeer Madaxweyne ku soo saaray Madaxweynaha.
2. Hay'ad iyo wakaalad kasta oo aan lahayn xeer aasaasid, waana mudo lixbilood gudohood ah oo kabilaabanta markuu dhaqan-galo xeerkan loogu sameeya xeerka aasaasida.
3. Hay'adda ama wakaaladdahaleh, xeer lagu aasaasay, laakiin xeer koodu aanu la jaanqadi Karin xeerkan, waana mudo lixbilood gudohood oo kabilaabantamarkaxeer ku soo baxo faafintarasmiga ah, lagu waafajiya xeerkan.

Qodobka 105^{aad}

Laalis

Waxa Xeerkan lagu laalay Wareegto kasta oo lagu aasaasay Wasaaradd, waxa sedhaqangalah Xeer kasta oo aan ka horimaanayn Xeerkan.

Qodobka 106^{aad}

Awoodda Soo saarista Xeer-nidaamiyayaal

Madaxwaynuhu wuxuu awood u leeyahay soo saarista Xeer-nidaamiyayaal lagu dhaqan-gelinayo Xeerkan.

Qodobka 107^{aad}

Dhaqangalka Xeerka

Xeerkan waxa uu dhaqan galayaa marka uu barlamaanku (Wakiilada iyo Guurtida) ansixiyo, Madaxwaynuhuna saxeexo.

C/risaaq Siciid Ayaanle

Xoghayaha Guud ee Golaha Wakiilada JSL

Baashe Maxamed Faarax

Gudoomiye ku-xigeenka 1^{aad} ahna Ku-simaha

Gudoomiyaha G/Wakiilada JSL.